

ທິດທາງແຫ່ງການເປັນຄ່ຳຮ່ວມມື
ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ອາຊຽນ ຮ່ວມຢູ່ໃນ
ອາຊີ ອາຄະເນອັນນຶ່ງອັນດຽວ

ບົດລາຍງານ
ຂອງໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ

ກົວລາລຳເປີ, ມາເລເຊຍ
ວັນທີ 16 ພະຈິກ 1996

ໂຄງການ ກ່ຽວກັບ "ອາຊີ-ອາຄະເນ ຫຼັງຈາກປີ 2000"
ສະໜັບສະໜູນໂດຍ : ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ, ມາເລເຊຍ

ທິດທາງແຫ່ງການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື

ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ອາຊຽນ ຮ່ວມຢູ່ໃນ
ອາຊີ ອາຄະເນອັນນຶ່ງອັນດຽວ

ບົດລາຍງານ

ຂອງໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ

ກົວລາລຳເປີ, ມາເລເຊຍ

ວັນທີ 16 ພະຈິກ 1996

ໂຄງການ ກ່ຽວກັບ “ອາຊີ-ອາຄະເນ ຫລັງຈາກປີ 2000”

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ: ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ, ມາເລເຊຍ

**Dictate of Partnership
Cambodia, Laos and ASEAN in
One Southeast Asia**

**Report of the
Study Group on Cambodia Laos (SGCL)**

16 November 1996

ສາລະບານ

	ຫນ້າ
ຄຳນຳ.....	1
ຄຳປາໄສຂອງ ພະນະທ່ານ ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ, ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ.....	4
ອະລຳພະບົດ.....	9
ພາກທີ່ໜຶ່ງ.....	17
ພາກທີ່ສອງ.....	22
ພາກທີ່ສາມ.....	27

ຄຳນຳ

ລາຍງານຂອງຄະນະຫນ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ທີ່ມີຫົວເລື່ອງວ່າ: “ທິດທາງແຫ່ງການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ອາຊຽນ ຮ່ວມຢູ່ໃນ ອາຊີ ອາຄະເນອັນນຶ່ງອັນດຽວ” ສະບັບນີ້ ແມ່ນຜົນງານລວມ ຂອງບັນດາສະມາຊິກຫນ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ມາຈາກ ສປປ ລາວ, ລາດຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ ແລະ ບັນດາປະເທດ ສະມາຊິກ ອາຊຽນ ຜູ້ເຊິ່ງມີປະສົບການດ້ານວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍກົງກັບ ນະໂຍບາຍພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຂອງລັດຖະບານ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໃນອະດີດ ທັງມີບົດຮຽນຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານຍຸດທະສາດ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາ ສັນຕິພາບ, ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ການພົວພັນຮ່ວມມືພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ຫນ່ວຍຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຕົ້າໂຮມ ກັນຄັ້ງທຳອິດຢູ່ ມະນີລາ, ສາທາລະນະລັດ ຟີລິບປິນ, ຫລັງຈາກນັ້ນກໍ່ ໄດ້ດຳເນີນການທັດສະນະສຶກສາຢູ່ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈຍ ແລ້ວໄດ້ໄປ ສະຫລຸບຮັບຮອງເອົາບົດລາຍງານສະບັບນີ້ຢູ່ ກົວລາລຳເປີ, ປະເທດມາເລເຊຍ ໃນກອງປະຊຸມສາກົນ “ກ້າວເຂົ້າສູ່ ອາຊີ ອາຄະເນ ອັນນຶ່ງອັນດຽວ ໃນສັດຕະວັດທີ 21” ຈັດໂດຍ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ດ້ານນະໂຍບາຍ ຂອງ ມາເລເຊຍ ໃນວັນທີ 16 ພະຈິກ 1996 ພາຍໃຕ້ການ ອຸປະຖຳຂອງ ທ່ານ ອານວາຣ໌ ອິບຣາຮິມ, ຮອງນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ ມາເລເຊຍ ແລ້ວກໍ່ໄດ້ນຳສົ່ງລາຍງານໄປຍັງບັນດາຜູ້ນຳຂອງປະເທດສະມາຊິກ ອາຊຽນ.

ທ່ານ ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ, ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ກຽດເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມນີ້ ກໍ່ໄດ້ກ່າວຄຳປາໄສ ສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍ ຕໍ່ຜົນງານຂອງສະມາຊິກຫນ່ວຍຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວ.

ຈຸດປະສົງຂອງການສ້າງບົດລາຍງານນີ້ ແມ່ນເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ, ຊອກຮູ້ຄວາມເປັນຈິງຂອງລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ແນໃສ່ຊ່ວຍເຫລືອທັງ ສອງປະເທດນີ້ ກະກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອາຊຽນ ໃນອະນາຄົດ ຂ້າງຫນ້າ. ການຄົ້ນຄວ້າລັກສະນະນີ້ ໄດ້ດຳເນີນມາກ່ອນແລ້ວ ສຳລັບ ຫວຽດນາມ ເຊິ່ງກໍ່ໄດ້ກາຍເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ ໃນປີ 1995; ສ່ວນ ມຽນມາ ນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນໂຄງການຄົ້ນຄວ້າສະເພາະ. ທັງຫມົດນີ້ກໍ່ແມ່ນ ຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຢາກເຮັດໃຫ້ ອາຊີ ອາຄະເນ ກາຍເປັນສະມາ ຄົມປະຊາຊາດ ອາຊີ ອາຄະເນ ອັນປະກອບດ້ວຍ 10 ປະເທດ.

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ໄດ້ສັງລວມບັນຫາ ດ້ວຍການສັງເກດຕີ ລາຄາສາຍພົວພັນແບບ ພາວະວິໄສ ດ້ວຍການມີທັດສະນະວິໄສ ສຳລັບ ໄລຍະສະເພາະຫນ້າ ແລະ ຍາວນານ. ໃນນັ້ນໄດ້ມີການວິໄຈ ເຖິງການ ຂະຫຍາຍຕົວແຫ່ງການພົວພັນລະຫວ່າງປະເທດໃນພາກພື້ນ ພາຍຫລັງ ການປ່ຽນແປງໃຫມ່ຂອງສະພາບການໂລກ ເຊິ່ງມີທັງ ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ. ສະມາຊິກຫນ່ວຍຄົ້ນຄວ້າໄດ້ຫລິ້ນເຫັນສະພາບແວດ ລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍຂອງພາກພື້ນ ອາຊີ ອາຄະເນ ທີ່ໄດ້ເປີດກວ້າງການ ພົວພັນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງແຕ່ລະປະເທດເພື່ອການດຳລົງຄົງຕົວຢູ່ ຮ່ວມກັນ ໂດຍສັນຕິ ແລະ ພ້ອມກັນພັດທະນາ ເຊິ່ງຈະເປັນພື້ນຖານຄັ້ງ ປະກັນໃຫ້ແກ່ ສັນຕິພາບ, ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື, ເຖິງວ່າ ບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນນີ້ ຈະມີເງື່ອນໄຂປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະ ທຳ ແລະ ລະດັບການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ແຕກ ຕ່າງກັນ.

ຫນ່ວຍຄົ້ນຄວ້ານີ້ ໄດ້ສະຫລຸບໃຫ້ເຫັນເຖິງສະພາບຂໍ້ສະດວກ, ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກຂອງທັງ ສປປ ລາວ ແລະ ລາດຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ ໃນ ຂະບວນວິວັດ ແຫ່ງການກຽມເຂົ້າອາຊຽນ ເຊິ່ງໃນນັ້ນໄດ້ມີຂໍ້ສະເຫນີ ແນະຕ່າງໆ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງທັງ

ສອງປະເທດນີ້ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ບັນດາປະເທດອາຊຽນ, ປະເທດທີ່ໃຫ້ການ
ຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ສາກົນຕ່າງໆ ປະກອບສ່ວນຊ່ວຍ
ເຫລືອເພື່ອໃຫ້ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ສາມາດຍົກລະດັບຄວາມສາມາດ
ໃນການເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວກັບອາຊຽນ ໂດຍຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີຜົນປະ
ໂຫຍດ.

ໃນຖານະທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ກຸ່ມກັບ ລາວ
ແລະ ກຳປູເຈຍ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈ
ຢ່າງຈິງໃຈ ຕໍ່ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ “ກາຈຽນ ດາຊາ” ແຫ່ງ ມາ
ເລເຊຍ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການອຸປະຖຳໃນການແປ ບົດລາຍງານອັນສຳຄັນນີ້
ຈາກພາສາອັງກິດ ເປັນພາສາລາວ ເພື່ອຈະໄດ້ນຳອອກສູ່ສາຍຕາ
ຂອງປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ມີຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ “ທິດທາງແຫ່ງການ
ເປັນຄູ່ຮ່ວມມື ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ອາຊຽນ ຮ່ວມຢູ່ໃນ ອາຊີ ອາຄະເນ
ອັນນຶ່ງອັນດຽວ”.

ພິງສະຫວັດ ບຸບຜາ

ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ

ບົດປາໄສຂອງ ທ່ານ ບຸນຍິງ ວໍລະຈິດ
ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ກ່າວຕໍ່ກອງປະຊຸມສາກົນ ພາຍໄຕ້ຫົວເລື່ອງ
“ການກ້າວສູ່ອາຊີອາຄະເນອັນດຽວ ໃນສັດຕະວັດທີ່ 21”
ທີ່ ກົວລາລຳເປີ (16 ພະຈິກ 1996)

- ພະນະທ່ານ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ອານວາ ອິບຣາຮິມ
- ພະນະທ່ານ,
- ທ່ານ ຍິງ ແລະ ທ່ານ ຊາຍ

ຂ້າພະເຈົ້າ ມີຄວາມປະທັບໃຈຊື່ນເປັນຢ່າງຍິ່ງ ແລະ ຮູ້ສຶກເປັນ
ກຽດອັນສູງ ທີ່ໄດ້ຮັບຄຳເຊີນຂອງພະນະທ່ານ ຮອງນາຍົກ ອານວາ ອິບ
ຣາຮິມ ແຫ່ງ ມາເລເຊຍ ມາກ່າວປາໄສໃນກອງປະຊຸມສາກົນ “ການ
ກ້າວສູ່ອາຊີອາຄະເນອັນດຽວໃນສັດຕະວັດທີ່ 21” ເຊິ່ງຈັດຂຶ້ນຢູ່ ນະ
ຄອນຫລວງ ກົວລາລຳເປີ ທີ່ສວຍງາມ ແຫ່ງປະເທດມາເລເຊຍ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍຖືໂອກາດນີ້ ສະແດງຄວາມຂອບໃຈຕໍ່ລັດຖະບານ
ແລະ ປະຊາຊົນມາເລເຊຍ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຕ້ອນຮັບອັນອົບອຸ່ນ ແລະ ສ້າງ
ເງື່ອນໄຂອັນສະດວກໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະ ຄະນະຈາກ ສປປ ລາວ
ມາຮ່ວມກອງປະຊຸມ ທີ່ມີຄວາມໝາຍສຳຄັນໃນຄັ້ງນີ້. ພ້ອມກັນນີ້ ຂ້າພະ
ເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍ ມາຍັງຄະນະຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມ, ບັນດາ
ທ່ານຜູ້ຊົງຄຸນນະວຸດທິທຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານສະຕິປັນຍາ
ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມ ຈັດຕັ້ງໝ່ວຍງານສຶກສາ ກ່ຽວກັບກຳປູເຈຍ

ແລະ ລາວ ຈົນໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດ ໃນການຮ່າງລາຍງານ ເພື່ອນໍາສະເໜີ
ຕໍ່ບັນດາຜູ້ນໍາຂອງປະເທດສະຊິກ ອາຊຽນ.

ທ່ານ ປະທານ

ກາງເດືອນຕຸລາແລ້ວນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ມີໂອກາດພົບປະ ແລະ
ແລກປ່ຽນຄວາມເຫັນກັບຄະນະໜ່ວຍງານ ສຶກສາກ່ຽວກັບ ກໍາປູເຈຍ
ແລະ ລາວ ຢູ່ ທີ່ວຽງຈັນ. ຄະນະໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ແລກປ່ຽນທັດ
ສະນະ ແລະ ຄໍາຄິດເຫັນກັບທ່ານປະທານປະເທດ ໝູ່ຮັກ ພູມສະຫວັນ,
ລັດຖະມົນຕີການຕ່າງປະເທດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂັ້ນສູງ ແລະ ນັກວິຊາການ
ຂອງລາວ, ນອກນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ສໍາພັດ ແລະ ຮູ້ເຫັນສະພາວະຄວາມເປັນຈິງ
ຂອງ ສປປ ລາວ ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີຄວາມເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ
ແລະ ກັນ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະ ເປັນໂອກາດໃຫ້ສະມາຊິກໜ່ວຍງານດັ່ງ
ກ່າວ ເຂົ້າໃຈເນື້ອແທ້ ແລະ ແນວຄິດຈິດໃຈຂອງຄົນລາວຫລາຍຂຶ້ນ ເປັນ
ຕົ້ນແມ່ນ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການກຽມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ, ລະບົບ
ແລະ ວິທີເຮັດວຽກ, ລະດັບການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ, ທ່າແຮງ
ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ. ຂ້າພະເຈົ້າຂໍເນັ້ນ
ຄືນວ່າ ນະໂຍບາຍຕ່າງປະເທດຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນສັນຕິພາບ ເອກະ
ລາດ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື, ໃນນັ້ນ ອາຊີອາຄະເນອັນດຽວກໍ່
ນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານລາວ ເຊິ່ງກໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນທິສັນ
ຍາໄມຕິຈິດ ແລະ ການຮ່ວມມື ແລະ ໄດ້ກາຍເປັນຜູ້ສັງເກດການອາຊຽນ
ປີ 1992 ເປັນຕົ້ນມາ.

ເຖິງວ່າໃນສະພາບການຂອງໂລກ ແລະ ພາກພື້ນ ປະຈຸບັນມີ
ສິ່ງທ້າທາຍຫລາຍອັນ ໃຫ້ແກ່ການຢູ່ຮ່ວມກັນຢ່າງສັນຕິ ແລະ ພ້ອມກັນ
ພັດທະນາ, ແຕ່ພວກເຮົາກໍ່ເຫັນໄດ້ເຖິງສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເອື້ອອໍາ

ນວຍ ໃຫ້ພາກພື້ນອາຊີອາຄະເນ ໄດ້ເປີດກວ້າງການພົວພັນຮ່ວມມື ເພື່ອ
ຜົນປະໂຫຍດລວມກັນ. ບັນດາປະເທດໃນອາຊີອາຄະເນ ໄດ້ມີເງື່ອນໄຂ
ປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດ
ຖະກິດແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງອັນນັ້ນກໍບໍ່ເປັນສິ່ງກົດຂວາງການພົວພັນຮ່ວມ
ມືໃຫ້ແໜ້ນແຟ້ນ ເພື່ອການພັດທະນາແຕ່ລະປະເທດ.

ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຕີລາຄາສູງຕໍ່ຂໍ້ລິເລີ່ມຂອງນາຍົກລັດ
ຖະມົນຕີ ດຣ. ມະຮາເທັຍ ໂມຮາເມດ ທີ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໃນກອງປະ
ຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ ເມື່ອເດືອນ ທັນວາ 1995 ຢູ່ ບາງກອກ ກ່ຽວກັບ
ໂຄງການສ້າງເສັ້ນທາງລົດໄຟ ເຊື່ອມຕໍ່ຈາກສົງກະໂປ ໄປເຖິງຄຸນມິງ
ສ.ປ. ຈີນ ໂດຍຜ່ານ ສປປ ລາວ ກໍຄືໂຄງການອາຊຽນ ເພື່ອການຮ່ວມມື
ພັດທະນາອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມີທັດສະນະວິໄສວ່າ ການຮ່ວມມືພັດທະນາ
ເສດຖະກິດເປັນເງື່ອນໄຂພື້ນຖານຄ້ຳປະກັນໃຫ້ແກ່ສັນຕິພາບ ແລະ ສະ
ຖຽນລະພາບ, ພ້ອມດຽວກັນສັນຕິພາບ ແລະ ສະຖຽນລະພາບ ໃນພາກ
ພື້ນກໍແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ຕໍ່ການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະປະເທດ ໃນອາຊີອາ
ຄະເນ. ເວທີປຶກສາຫາລືຂອງອາຊຽນ ທີ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ
ຂອງບັນດາສະມາຊິກອາຊຽນ, ບັນດາຜູ້ສັງເກດການອາຊຽນ ແລະ ບັນ
ດາປະເທດຄູ່ເຈລະຈາຂອງອາຊຽນ ນັ້ນໄດ້ເປັນການຢັ້ງຢືນໃຫ້ເຫັນເຖິງ
ຄວາມພະຍາຍາມລວມໃນການສ້າງພື້ນຖານ ແຫ່ງການສ້າງຄວາມໄວ້
ເນື້ອເຊື່ອໃຈກັນ ເພື່ອຄວາມໝັ້ນຄົງ ໃນພາກພື້ນ ຕາມທ່າອ່ຽງຂອງຍຸກ
ສະໄໝ.

ຮ່າງບົດລາຍງານກ່ຽວກັບທັດສະນະວິໄສ, ຂໍ້ສະດວກ ແລະ ຂໍ້
ຫຍຸ້ງຍາກກໍຄືຄວາມຕ້ອງການການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງ
ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະກ່ອນ ແລະ ຫລັງເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ ຂອງ
ສປປ ລາວ ທີ່ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ບັນດາຜູ້ນຳ ກໍຄືລັດ

ຖະບານຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ນັ້ນ ເຫັນວ່າແທດເໝາະ
ກັບສະພາບການຕົວຈິງ ຂອງປະເທດພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນປະຈຸບັນ.

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍ ຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ
ການຮ່ວມມືອັນໃກ້ຊິດຂອງຄະນະໜ່ວຍງານສຶກສາ ກຸ່ມກັບລາວ ແລະ
ກຳປູເຈຍ ຊຶ່ງໄດ້ດຳເນີນມາແຕ່ເດືອນ ກໍລະກົດ 1996 ເຊິ່ງເຊື່ອວ່າ ລາຍ
ງານທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ສະເໜີແນະຕ່າງໆ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມ
ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນລາວ ນັ້ນ ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ບັນດາປະ
ເທດອາຊຽນ ກໍຄືບັນດາປະເທດອື່ນໆ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ມີ
ເຈດຕະນາດີໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ລະດັບການພັດທະ
ນາຂອງ ສປປ ລາວ ກ້າວໄປສູ່ລະດັບສູງກວ່າເກົ່າ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍ
ຄວາມສາມາດ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ຫ້າວຫັນໃນ
ອາຊຽນ.

ໃນໂອກາດນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍຢ່າງຈິງໃຈມາ
ຍັງ ພະນະທ່ານ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ອານວາ ອິບຣາຮິມ ທີ່ໄດ້ຮັບ
ພາລະດ້ວຍຕົນເອງ ສະເໜີບົດລາຍງານຂອງໜ່ວຍງານສຶກສາ ກຸ່ມກັບ
ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ, ແລະ ລາຍງານຂອງກຸ່ມໜ່ວຍງານ ອາຊີ ອາ
ຄະເນ.

ໃນຖານະເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຕັດແຍກອອກບໍ່ໄດ້ ຂອງວົງຄະນາ
ຍາດອາຊີ ອາຄະເນ, ສປປ ລາວ ມີເຈດຕະນາລົມອັນແນ່ນອນ ທີ່ຈະ
ຮ່ວມມືກັບທຸກປະເທດໃນພາກພື້ນ ເພື່ອພ້ອມກັນພັດທະນາ ແລະ ປົກ
ປັກຮັກສາສິດຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ພາກພື້ນນີ້ມີສັນຕິ
ພາບ, ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ຄວາມວັດທະນາຖາວອນ ຕະຫລອດໄປ.

ຂອບໃຈ.

ອະລຳພະບົດ

ການອະວາສານ ຂອງສິງຄາມເຢັນ ໄດ້ສ້າງທັງກາລະໂອກາດ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍຫລາຍປະການແກ່ອາຊີ ອາຄະເນ.

ບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນ ໄດ້ມີກາລະໂອກາດ ເພື່ອຫັນປ່ຽນ ຈາກແບບແຜນດຳລົງຊີວິດ ທີ່ຖືກຄອບງຳໄປດ້ວຍຄວາມຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄວາມເຄັ່ງຕຶງຕ່າງໆ ນາໆ, ໄປສູ່ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຫລາຍຂຶ້ນ ກວ່າເກົ່າ ເຂົ້າໃນພາລະກິດ ແຫ່ງການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ໄປສູ່ການເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມື ກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ ແລະ ປະເທດໃກ້ຄຽງ ແລະ ໄປສູ່ການສົ່ງເສີມ ການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ໃນການຊອກສະແຫວງຫາ ສັນຕິພາບ ອັນຍາວນານ ແລະ ຄວາມຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງຮ່ວມກັນ.

ໃນໄລຍະບໍ່ເທົ່າໃດປີທີ່ຜ່ານມານີ້, ທົ່ວພາກພື້ນ ໄດ້ຈັບເອົາບາງ ກາລະໂອກາດ ຈາກການປ່ຽນແປງສະພາວະຂອງໂລກ ແລະ ຂອງພາກ ພື້ນ. ເສດຖະກິດສ່ວນຫລາຍຂອງພາກພື້ນ ຍັງຄົງກ້າວເດີນໄປໜ້າຢ່າງ ໄວວາ ຊຶ່ງໄດ້ເສີມສ້າງຖານະຂອງ ອາຊີ ອາຄະເນ ໃຫ້ເປັນນຶ່ງໃນຈຳ ນວນໃຈກາງທີ່ເຂັ້ມແຂງ ຂອງການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ ດ້ານເສດຖະກິດ ຢູ່ໃນໂລກ. ການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ໄດ້ຮັບການເປີດ ກວ້າງ ໂດຍການຮັບເອົາ ຫວຽດນາມ ເຂົ້າອາຊຽນ, ການລໍເຂົ້າເປັນສະ ມາຊິກຂອງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ທີ່ຈະມີຂຶ້ນ ໃນປີ 1997 ແລະ ໂດຍ ຄວາມຫວັງທີ່ຈະເຫັນ ມຽນມາ ເຂົ້າຮ່ວມສະມາຄົມ ພາຍໃນປີ 2000. ການຮ່ວມມື ໃນພາກພື້ນຍັງໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ໃນທາງເລິກອີກ ໂດຍ ການເລັ່ງລັດ ສືບຕໍ່ດຳເນີນ ການສ້າງຕັ້ງເຂດການຄ້າເສລີ ອາຊຽນ (AFTA = ASEAN Free Trade Area) ແລະ ການສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ ຫວຽດນາມ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກັບຂະບວນການດັ່ງກ່າວ. ພາລະບົດບາດ

ຂອງພາກພື້ນ ໃນຖານະເປັນນັກເຄື່ອນໄຫວດ້ານການທູດ ທີ່ມີອິດທິພົນ ເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ໄດ້ຮັບການເຊີດຊູ ແລະ ເສີມສ້າງ ໂດຍຜ່ານການຈັດ ຕັ້ງເວທີປຶກສາຫາລືພາກພື້ນອາຊຽນ (ARF), ການເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານ ຂອງການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດຢູ່ ອາຊີ-ປາຊີຟິກ (APEC) ຢ່າງຫ້າວ ຫັນ ແລະ ການລິເລີ່ມ ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ອາຊີ-ຢູໂຣບ (ASEM) ຂອງ ອາຊຽນ.

ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ, ບັນດາປະເທດ ໃນພາກພື້ນກໍ່ໄດ້ປະ ເຊີນກັບຄວາມທ້າທາຍ ຫລາຍປະການ. ອັນທຳອິດແມ່ນຄວາມບໍ່ແນ່ ນອນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປ່ຽນແປງສາຍສຳພັນ ລະຫວ່າງມະຫາອຳນາດ ຕ່າງໆ, ການກຳເນີດເກີດຂຶ້ນໃໝ່ຂອງບັນດາ ມະຫາອຳນາດລະດັບພາກ ພື້ນຢູ່ ອາຊີ, ແລະ ຄວາມຂັດແຍ່ງຕ່າງໆຢູ່ໃນລະບົບ ເສດຖະກິດໂລກ. ອັນທີ່ສອງໄດ້ແກ່ ການປາກົດຕົວຂອງບໍ່ເກີດໃໝ່ ແຫ່ງຄວາມຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄວາມເຄັ່ງຕຶງ ນັບແຕ່ການເສີມສ້າງກຳລັງອາວຸດ ແລະ ການເຂົ້າ ຫາແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ໄປເຖິງການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງໝູ່ປະຊາ ຊົນ, ສິນຄ້າ ແລະ ຢາເສບຕິດຂ້າມແດນ ແບບຜິດກົດໝາຍ. ອັນທີ່ສາມ ໄດ້ແກ່ສິ່ງທີ່ສ່ວນລວມເອີ້ນກັນວ່າ “ຄວາມທ້າທາຍ ແຫ່ງຜົນສຳເລັດ”.

ການຂະຫຍາຍສະມາຊິກ ຂອງອາຊຽນ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອາ ນາຄົດ ໄດ້ສ້າງບັນຫາຈຳນວນນຶ່ງ ກ່ຽວກັບອານາຄົດ ໄລຍະໃກ້ ແລະ ຍາວນານ ຂອງສະມາຄົມ. ອັນນຶ່ງ ແມ່ນເຮັດແນວໃດ ອາຊຽນ ຈຶ່ງຈະສາ ມາດເປີດກວ້າງ ແລະ ລົງເລິກການຮ່ວມມື ໃນພາກພື້ນ ພ້ອມໆກັນ ດ້ວຍຜົນສຳເລັດ ທີ່ເປັນໜ້າເພິ່ງພໍໃຈ ຢູ່ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ທັງສອງ ຢ່າງ. ອັນນຶ່ງອີກກໍ່ແມ່ນເຮັດແນວໃດ ອາຊຽນ ຈຶ່ງຈະສາມາດຂະຫຍາຍ ຖິ່ນແຖວສະມາຊິກຂອງຕົນ ແລະ ເສີມສ້າງສະຕິ ແຫ່ງຄວາມເປັນອັນນຶ່ງ ອັນດຽວ ຂອງພາກພື້ນ ລະຫວ່າງບັນດາສະມາຊິກທັງເກົ່າ ແລະ ໃໝ່. ອັນສຸດທ້າຍ ແມ່ນເຮັດແນວໃດ, ໃນດ້ານນຶ່ງ, ຈຶ່ງຈະສາມາດຊຸກຍູ້ ບັນ

ດາປະເທດອາຊຽນ ທີ່ມີຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ກວ່າໝູ່ ໃຫ້ເພີ່ມທະວີ ການສ້າງຄວາມກ້າວໜ້າ ໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຂຶ້ນຕື່ມ ໃນເມື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນສາກົນຫາກບັງຄັບ ໃຫ້ກະທຳເຊັ່ນນັ້ນ, ແລະ ໃນດ້ານ ນຶ່ງອີກກໍແມ່ນເຮັດແນວໃດ ຈຶ່ງຈະສາມາດ ເກັບກຸ່ວເອົາຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຄວາມຂະຫຍັນ ຂອງປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອພາລະກິດ ແຫ່ງການອະພິວັດຂອງພາກພື້ນ (regionalism), ເພື່ອຊ່ວຍຮັບປະກັນ ບໍ່ໃຫ້ຊ່ອງຫວ່າງກວ້າງອອກ ລະຫວ່າງປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານອື່ນໆ ທີ່ມີລະດັບການພັດທະນາຕໍ່ກວ່າ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ຜົນສຳເລັດຂອງເຂົາເຈົ້າ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ຄວາມມຸ້ງຫວັງຂອງບັນດາປະເທດລ້າຫຼັງ ທີ່ຈະບັນລຸເຖິງຄວາມກ້າວໜ້າເຊັ່ນດຽວກັນໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ.

ການຈັດການກັບຄວາມທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ ຈະບໍ່ງ່າຍດາຍພໍປານໃດ. ໂດຍສະເພາະ, ຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງອາຊຽນ ທີ່ຈະແກ້ໄຂ “ຄວາມທ້າທາຍ ແຫ່ງ ຜົນສຳເລັດ” ນີ້, ໃນທີ່ສຸດອາດຈະເປັນການປະຕິບັດ ສິ່ງທີ່ເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ແລະ ໄກ່ເກ່ຍສິ່ງທີ່ບໍ່ສາມາດໄກ່ເກ່ຍໄດ້. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງການກໍຄືຄວາມຕົກລົງໃຈທາງການເມືອງ ຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ ຈາກລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ນຳ ຂອງປະເທດສະມາຊິກ ແຕ່ລະປະເທດ. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງການຕື່ມອີກ ໄດ້ແກ່ວິໄສທັດ ແລະ ຈົນຕະນາການທີ່ຈະແຈ້ງ ກຸ່ວກັບສິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ກະທຳ.

ອີງໃສ່ຂອບເຂດ ແລະ ຄວາມສັບສົນ ຂອງຄວາມທ້າທາຍດັ່ງກ່າວ, ໜ້າທີ່ການຄົ້ນຄິດ, ການສະເໜີ ແລະ ການວາງແຜນ ບໍ່ຄວນໃຫ້ເປັນພຽງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງການນຳ ທາງການເມືອງ ແລະ ອຳນາດຂ້າລັດຖະການເທົ່ານັ້ນ. ມັນຄວນຈະໄດ້ຮັບ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊາວອາຊີ ອາຄະເນ ທີ່ກຸ່ວຂ້ອງ ຈາກທຸກໆ ຂົງເຂດຊີວິດນຳອີກ ຊຶ່ງຈະເຕົ້າ

ໂຮມກັນດ້ວຍສະຕິ ແຫ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ແລະ ສາມາດໃຫ້
ການປະກອບສ່ວນຕ່າງໆ ອີງຕາມຄວາມຮູ້, ຄວາມຊຳນິຊຳນານ ແລະ
ປະສົບການຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ເນື່ອງຈາກມີຄວາມຫ່ວງໄຍ ຕໍ່ອານາຄົດ ຂອງອາຊີ ອາຄະເນ
ແລະ ບົນຈິດໃຈ ແຫ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ຕໍ່ພາກພື້ນ ໂຄງການ
ນີ້ຈຶ່ງໄດ້ຮັບການລົງມືປະຕິບັດ.

ສືບຕໍ່ບົດລາຍງານ ທີ່ໄດ້ຮັບການແຈກຢາຍ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ
ຂອງໜ່ວຍສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ອາຊຽນ-ຫວຽດນາມ ທີ່ໃສ່ຫົວເລື່ອງ “ຮ່ວມ
ຊາຕາກຳ: ອາຊີ ອາຄະເນ. ໃນສັດຕະວັດ ທີ່ 21,” ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຮຽບ
ຮຽງສຳເລັດລົງ ແລະ ຈັດພິມ ເມື່ອປີ 1993 ນັ້ນ, ໃນຕົ້ນປີ 1996 ໄດ້ມີຂໍ້
ລິເລີ່ມ ເພື່ອສືບຕໍ່ສົ່ງເສີມພາລະກິດ ແຫ່ງການລວມຕົວຂອງພາກພື້ນ ຢູ່
ອາຊີ ອາຄະເນ ໂດຍການຮຽກປະຊຸມ ກຸ່ມບຸກຄົນຄະນະນຶ່ງ ຊຶ່ງປະກອບ
ດ້ວຍພົນລະເມືອງ ອາຊີ ອາຄະເນ 25 ຄົນ ເພື່ອສຶກສາຫາຊ່ອງທາງ
ແລະ ພາຫະນະຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ການເສີມສ້າງສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຈະ
ເລີນຮຸ່ງເຮືອງ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ. ກຸ່ມບຸກຄົນພວກນີ້ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍເພດ
ຊາຍ ແລະ ຍິງ ທີ່ມີປະຫວັດເບື້ອງໜຶ່ງ ແລະ ປະສົບການ, ແຕກຕ່າງກັນ,
ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ ແລະ ຄວາມຮູ້ຕ່າງໆ ນາໆ ໄດ້ມາເຕົ້າໂຮມກັນໃນຖາ
ນະສ່ວນຕົວ, ບໍ່ແມ່ນໃນຖານະຜູ້ຕາງໜ້າລັດຖະບານ ຫຼື ສະຖາບັນ
ຕ່າງໆ. ກຸ່ມຊາວ ອາຊີ ອາຄະເນ ພວກນີ້ ໄດ້ມີພັນທະອັນໜັກແໜ້ນ
ຕໍ່ອາຊຽນໃນຖານະເປັນ ໂຄງປະກອບ, ກົນໄກ ແລະ ແນວຄວາມຄິດໃຫ້
ແກ່ການສົ່ງເສີມ ການລວມຕົວຂອງ ອາຊີ ອາຄະເນ ແລະ ສະໜັບສະ
ໜູນ ຢ່າງເດັດດ່ຽວ ແນວທາງ ແຫ່ງການຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງຈະ
ລວມເອົາໝົດທຸກປະເທດ ໃນພາກພື້ນ ພາຍໃນປີ 2000. ໂດຍໃສ່ຊື່ວ່າ
“ໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ, ຫຼື ເອີ້ນຫຍໍ້ວ່າ

“SGCL”, ໜ່ວຍນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນຫາ ອານາຄົດ ຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໃນຖານະເປັນສະມາຊິກໃໝ່ຂອງ ອາຊຽນ ນັບແຕ່ 1997 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ດ້ວຍເຫດຜົນນາໆປະການ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໄດ້ ຄົງຕົວ ຢູ່ນອກກະແສທີ່ພຸ່ງພື້ນ ຂອງບັນດາຂະບວນວິວັດ ແຫ່ງການພັດທະນາ ໃນໂລກ ແລະ ໃນພາກພື້ນ. ໂດຍປາດຖະໜາ ທີ່ຈະເຫັນຂະບວນການ ຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງອາຊຽນ ຜັນແປໄປໃນລັກສະນະ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ແກ່ປະເທດ ແລະ ປະຊາຊົນທັງໝົດ ໃນພາກພື້ນ, SGCL ເລັ່ງໃສ່ຊອກ ຫາ ແລະ ສະເໜີແນະຊ່ອງທາງ ແລະ ພາຫະນະຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ການເສີມ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງສອງປະເທດ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມມືກັບ ບັນດາສະມາຊິກ ອາຊຽນ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໃຫ້ແກ່ການກະກຽມສອງ ປະເທດນີ້ ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ ໃນກິດຈະ ກຳຕ່າງໆຂອງອາຊຽນ. ໃນກອງປະຊຸມຫລາຍຄັ້ງທີ່ຜ່ານມາຂອງຕົນ, ສະ ມາຊິກ SGCL ທັງຫລາຍ ໄດ້ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມ, ໃນຂັ້ນທຳອິດ, ເພື່ອກຳນົດ ບັນຫາ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍຕ່າງໆ ຊຶ່ງຈະເປັນອຸປະສັກຕໍ່ ການສົ່ງເສີມ ການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ເວົ້າລວມ ແລະ ຕໍ່ການເຂົ້າເປັນຄູ່ ຮ່ວມມື ໃນອາຊຽນ ຢ່າງສົມບູນ ຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ເວົ້າສະ ເພາະ, ແລະ ໃນຂັ້ນ ທີ່ສອງ, ເພື່ອສຶກສາທາງອອກດ້ານນະໂຍບາຍ ສຳ ລັບການຄຸ້ມຄອງ, ບັນເທົາ ຫລື ແກ້ໄຂ ບັນຫາ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍເຫຼົ່າ ນີ້ ໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ.

ໜ່ວຍສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໄດ້ປະຕິ ບັດງານ ບົນພື້ນຖານ ແຫ່ງການສັນນິຖານ ຈຳນວນນຶ່ງ ຊຶ່ງສົມຄວນໄດ້ ຈັດເຂົ້າກັນ ເປັນບົດຄວາມອັນຈະແຈ້ງຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້ :

ອັນທຳອິດ ແມ່ນວ່າ ຂໍສະເໜີແນະທັງໝົດ ກ່ຽວກັບຊ່ອງທາງ ແລະ ພາຫະນະ ແຫ່ງການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມມື ກັບອາຊຽນ ແລະ ການກະກຽມຂອງ

ສອງປະເທດນີ້ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຢູ່ໃນສະມາຄົມ, ໃນເມື່ອ
ໄດ້ຮັບການຮ່າງຂຶ້ນ ດ້ວຍພະລັງແຫ່ງຄວາມຮອບຄອບ ແລະ ຄວາມ
ເປັນເອກະສັນກັນ ຂອງຄະນະຄົ້ນຄວ້າ, ກ່ອນອື່ນໝົດ ຄວນຈະສ່ອງ
ແສງເຖິງ ວິໄສທັດ ແລະ ຄວາມມຸ່ງມາດປາດຖະໜາ, ຄວາມຫ່ວງໄຍ
ແລະ ບູລິມະສິດຕ່າງໆ ຂອງສອງປະເທດ, ຍ້ອນວ່າ ນີ້ຄືວິທີທາງ ທີ່
ເໝາະສົມທີ່ສຸດ, ບາງທີກໍ່ອາດເປັນວິທີດຽວກໍ່ໄດ້ ເພື່ອຄຳປະກັນ ໃຫ້
ສອງປະເທດ ສາມາດປະກອບສ່ວນຢ່າງເຕັມທີ່ ເຂົ້າໃນຂະບວນວິວັດ
ແຫ່ງການຂະຫຍາຍຕົວສູ່ທາງກວ້າງ ແລະ ທາງເລິກ ຂອງການຮ່ວມມື
ໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາມາດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຈາກຂະ
ບວນວິວັດດັ່ງກ່າວ.

ອັນທີ່ສອງ ຄືດັ່ງກໍລະນີຂອງ ຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ
ມີຄວາມສາມາດ ປະກອບສ່ວນຢ່າງສຳຄັນ ເຂົ້າໃນພາລະກິດ ແຫ່ງການ
ລວມຕົວຂອງພາກພື້ນ, ເຖິງວ່າ ໃນປະຈຸບັນ ສອງປະເທດຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ
ຫລາຍປະການ ແລະ ມີລະດັບການພັດທະນາເສດຖະກິດຕ່ຳ, ແລະ
ເຖິງວ່າ, ຕ່າງກໍ່ໄດ້ຜ່ານໄລຍະເວລາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ ຫລາຍຄັ້ງ ຫລາຍທົນ
ມາແລ້ວ, ຊີວິດຂອງພາກພື້ນ ທັງໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ຈະໄດ້
ຮັບການເພີ່ມພູນຄູນສ້າງ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງເຂົາ
ເຈົ້າ ຢູ່ໃນນັ້ນ.

ການສັນນິຖານ ອັນທີ່ສາມ ຄືດັ່ງກໍລະນີຂອງ ຫວຽດນາມ ແມ່ນ
ວ່າ, ທິດທາງ ແລະ ຈັງຫວະຂອງການພັດທະນາດ້ານການເມືອງ, ສັງຄົມ
ແລະ ເສດຖະກິດໃນອານາຄົດ ຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ມີຄວາມສອດ
ຄ່ອງເປັນຢ່າງຍິ່ງ ກັບພາລະກິດ ແຫ່ງການລວມຕົວກັນ ຂອງພາກພື້ນ
ແລະ ກັບຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອກຳຈັດຄວາມທ້າທາຍຕ່າງໆ ຊຶ່ງຍັງຄົງ
ເປັນອຸປະສັກໃຫ້ແກ່ພາກພື້ນ. ໃນຂະນະ ທີ່ ຫຼັກການບໍ່ແຊກແຊງ ຂອງ
ອາຊຽນ ຄວນໄດ້ຮັບການເຊີດຊູ, ບັນດາສະມາຊິກອາຊຽນ ປະຈຸບັນກໍ່ບໍ່

ຄວນຢູ່ເປັນຝ່າຍເມີນເສີຍ ແຕ່ຄວນພິຈາລະນາເຖິງຄວາມອາດສາມາດ
ຫຼິ້ນບົດບາດອັນ “ທ້າວຫັນຂອງພວກຕົນ” ຢູ່ໃນຂະບວນວິວັດ ແຫ່ງການ
ພັດທະນາ ຂອງສອງປະເທດດັ່ງກ່າວ.

ຫົວເລື່ອງ ຂອງການສັນນິຖານເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດເອີ້ນໄດ້ວ່າ: “ທິດ
ທາງແຫ່ງການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື” (Dictate of Partnership). ໜ່ວຍຄົ້ນ
ຄວ້າ ກ່ຽວກັບກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ (SGCL) ເຂົ້າໃຈວ່າ ການລວມຕົວ
ກັນຂອງພາກພື້ນ ໝາຍເຖິງການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື ແລະ ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື
ຮຽກຮ້ອງ, ກ່ອນອື່ນໝົດ, ໃຫ້ມີ ສະຕິຕໍ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ລະ
ຫວ່າງບັນດາສະມາຊິກ ຂອງກຸ່ມ, ສະຕິກ່ຽວກັບພັນທະຂອງຜູ້ທີ່ເຂັ້ມ
ແຂງ ທີ່ຈະຕ້ອງມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ທີ່ ບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງເທົ່າຕົນ ຊຶ່ງມີ
ຄວາມປະສົງຮັບເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອ ແບບສ້າງສັນ. ອັນທີ່ສອງ, ມັນຮຽກ
ຮ້ອງໃຫ້ມີການເສີມສ້າງ ຄວາມສາມາດໃຜລາວ ຂອງໝົດທຸກປະເທດ
ສະມາຊິກ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດລວມ, ໂດຍບໍ່ຈຳແນກ
ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ອ່ອນແອ, ຄວາມໄດ້ປຽບ ແລະ ເສຍປຽບຂອງ
ເຂົາເຈົ້າ.

ບົດລາຍງານນີ້ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ພາກທີ່ຕິດພັນກັນ. ພາກທີ່
ນຶ່ງ ປະກອບມີວິໄສທັດ ຂອງ “ໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ
ລາວ” ຕໍ່ ອາຊີ ອາຄະເນ; ອັນນີ້ ແມ່ນເພື່ອ ອະທິບາຍອອກເຖິງແນວ
ຄວາມຄິດ ແລະ ທັດສະນະຕ່າງໆ ຂອງໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ ບໍ່ສະເພາະແຕ່
ກ່ຽວກັບ ອານາຄົດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ທິດທາງລວມ ຊຶ່ງພາກພື້ນຄວນ
ພັດທະນາໄປຕາມ, ແຕ່ຍັງກ່ຽວກັບ “ທີ່ຕັ້ງ” ຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຢູ່
ໃນອາຊີ ອາຄະເນ ໃນອານາຄົດ. ພາກທີ່ສອງ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງບັນຫາ
ແລະ ຄວາມທ້າທາຍຕ່າງໆ ຊຶ່ງເປັນ ຫຼື ອາດຈະເປັນ ອຸປະສັກ ຕໍ່ການ
ເຮັດໃຫ້ ວິໄສທັດນີ້ ປະກົດເປັນຈິງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ກ່ຽວກັບການ
ເຂົ້າເປັນຄູ່ຮ່ວມມືຢ່າງສົມບູນຂອງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໃນພາກພື້ນ.

ພາກທີສາມ ໄດ້ວາງນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບທາງເລືອກຕ່າງໆ ສຳລັບການ
ຄຸ້ມຄອງ, ການບັນເທົາ ຫຼື ການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍເຫຼົ່າ
ນີ້ ໃນສະເພາະໜ້າ ໄລຍະປານກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວນານ.

ຫ້າມຈຳໜ່າຍ

ພາກທີ ນຶ່ງ

ວິໄສທັດ ກຸ່ມກັບ ອາຊີ ອາຄະເນ

ທັງອຸດົມການຂອງບັນດາຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ ອາຊຽນ ດັ່ງໄດ້ສະແດງອອກຢູ່
ໃນຖະແຫຼງການ ບາງກອກ ປີ 1967 ແລະ ທັງສະພາບຄວາມເປັນຈິງ
ແຫ່ງການປ່ຽນແປງທາງດ້ານພູມສາດ-ການເມືອງ, ສັງຄົມ ເສດຖະກິດ
ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຢູ່ໃນໂລກ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ອາຊຽນ ສູ້ຊິນ ເພື່ອກາຍ
ເປັນສະມາຄົມທົ່ວພາກພື້ນ ຢ່າງແທ້ຈິງ ແລະ ໃຫ້ການພົວພັນ ລະຫວ່າງ
ບັນດາສະມາຄົມທັງຫລາຍ ຂອງສະມາຄົມ ໄດ້ຮັບການຍົກຂຶ້ນ ສູ່ການ
ຮ່ວມມື ໃນລະດັບສູງຍິ່ງໆຂຶ້ນ.

ໃນສັດຕະວັດທີ່ 21 ອາຊຽນ ຄວນກາຍເປັນ ວົງຄະນະຍາດ
ນຶ່ງ ຊຶ່ງຈະເປັນກຳລັງ ອັນສຳຄັນ ທາງດ້ານການເມືອງ, ການທູດ, ສັງ
ຄົມ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ສິນລະທຳ ກຳລັງນຶ່ງ ໃນເວທີ
ຂອງໂລກ.

ວົງຄະນະຍາດນີ້ ຄວນຈະເປັນ ວົງຄະນະຍາດ ທີ່ມີຫລາຍ
ຮູບຫລາຍສີ ແຕກຕ່າງກັນ ຂອງບັນດາລັດ ທີ່ມີຄວາມສະເໝີພາບ
ແລະ ອະທິປະໄຕ, ຊຶ່ງສ່ອງແສງເຖິງ ຄວາມເປັນເອກະພາບ ຢູ່ໃນ
ຄວາມຫລາກຫລາຍ ໂດຍໄດ້ຮັບການຜູກພັນເຂົ້າກັນ ດ້ວຍສາມັນສຳ
ນຶກ ແຫ່ງຊາຕາກຳ ແລະ ກຽດຕິສັກ ແລະ ມີຄວາມພໍໃຈຕໍ່ ສັນຕິພາບ
ແລະ ຄວາມຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງຮ່ວມກັນ; ເປັນວົງຄະນະຍາດ ຊຶ່ງມີການ
ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຍືນຍົງທາງດ້ານນິ
ເວດວິທະຍາ ແລະ ຊຶ່ງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບດ້ານຊັບສິນບັດ ແລະ
ລາຍໄດ້, ທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ລະຫວ່າງຊາດ, ຖືກລົດລົງຢູ່ໃນລະດັບ

ຕໍ່ສຸດ; ເປັນວົງຄະນະຍາດ ທີ່ເອື້ອອາລິ ຊຶ່ງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມ ກັນ ໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມ ຕ້ອງການ ພື້ນຖານຂອງມະນຸດ ໃນດ້ານສະບຽງອາຫານ, ບ່ອນຢູ່ອາ ໄສ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ການຮັກສາສຸກຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາ; ເປັນວົງ ຄະນະຍາດ ຊຶ່ງຄ່ານິຍົມທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ຄຸນນະພາບແຫ່ງຊັບ ພະຍາກອນມະນຸດ ຂອງຕົນ ໄດ້ຮັບການເຊີດຊູ ສູ່ລະດັບສູງສຸດ ເທົ່າທີ່ ຈະສູງໄດ້; ເປັນວົງຄະນະຍາດ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ທັງມໍລະດົກດ້ານວັດ ທະນະທຳ ອັນອຸດົມຮັ່ງມີ ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ອັນ ເຂັ້ມແຂງ ພ້ອມດ້ວຍຄວາມພູມໃຈ ໃນອາດິດ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃນອານາຄົດຂອງຕົນ.

ວົງຄະນະຍາດນີ້ ຄວນຈະເປີດການຮ່ວມມື ກັບວົງຄະນະຍາດ ອື່ນໆ ໃນທຸກດ້ານ ບົນພື້ນຖານແຫ່ງການແບ່ງຜົນປະໂຫຍດ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ມັນຕ້ອງຍຶດໝັ້ນໃນພັນທະຂອງຕົນຕໍ່ບາງຫຼັກ ການ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຂອງສາກົນ, ເປັນຕົ້ນກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການ ຄ້າເສລີ, ຄ່ານິຍົມຂອງມະນຸດ, ແລະ ການປາບອາຊະຍາກຳ, ການກໍ່ ການຮ້າຍ, ແລະ ການຄ້າຢາເສບຕິດ ແລະ ການຕໍ່ຕ້ານການເຊື່ອມໂຊມ ຂອງສະພາບແວດລ້ອມ.

ຢູ່ໃນວົງຄະນະຍາດນີ້ ສະມາຊິກທັງໝົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າ ຮ່ວມ, ປະກອບສ່ວນ ແລະ ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກກິດຈະກຳລວມ ແລະ ກຳວິທີຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທັງໝົດ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ເທົ່າທີ່ຈະເປັນ ໄປໄດ້. ດ້ວຍເຫດຜົນແຫ່ງຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ຄວາມອ່ອນແອ ຫຼື ຄວາມຮູ້ສຶກແຫ່ງການຂາດແຄນ ແລະ ການເຫັນຫ່າງຂອງສະມາຊິກໃດ ນຶ່ງ ຈະທຳລາຍກຳລັງແຮງລວມ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງທົ່ວພາກ ພື້ນ.

ເພື່ອເອົາໂຕລອດ ແລະ ປະສົບຄວາມຈະເລີນກ້າວໜ້າ ຢູ່ໃນ
ໂລກ ຊຶ່ງການແຂ່ງຂັນຍາດໂອກາດສຳລັບການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ
ຄາດວ່າ ຈະເພີ່ມທະວີຄວາມຮຸນແຮງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ແລະ ຊຶ່ງຜົນສຳເລັດ
ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະເປັນ ຫລື ຖືກມອງເຫັນ ວ່າເປັນບໍ່ເກີດ ທີ່ສຳຄັນ
ຍິ່ງ ແຫ່ງຄວາມຊອບທຳຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຄວາມມີອິດທິພົນທາງ
ສາກົນ, ອາຊີ ອາຄະເນ ຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ເປັນພາກພື້ນ ແຫ່ງການຂະຫຍາຍ
ຕົວສູງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຕ້ອງສູ້ຊົນເພື່ອໃຫ້ເປັນໃຈກາງ ການເຄື່ອນ
ໄຫວດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ຂະຫຍັນຍິ່ງໆຂຶ້ນ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ຜົນສຳເລັດ
ອັນຕໍ່ເນື່ອງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ບັນດາປະເທດ ອາຊຽນ ແຕ່ລະປະເທດ ກໍຄື
ລວມກັນເສີມສ້າງ ຄວາມສາມາດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງຕົນ ເພື່ອຝຶກ
ຝົນ ແລະ ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດຂອງການແຂ່ງຂັນຂອງພວກຕົນ
ເປັນຫອກປາຍແຫຼມ ແນເຂົ້າສູ່ສັດຕະວັດໜ້າ.

*ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜົນສຳເລັດ ແຫ່ງການຂະຫຍາຍຕົວ ບໍ່
ຄວນເປັນຈຸດ ອາວະສານ ຢູ່ໃນຕົວເອງ.*

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ການເຊື່ອມໂຊມຢ່າງໄວວາ ຂອງສະພາບແວດ
ລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໃນພາກພື້ນ, ຂະບວນການພັດ
ທະນາ ຈະຕ້ອງຮັກສາໄວ້ຊຶ່ງຄວາມຍືນຍົງ ທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ
ແລະ ອັນສຳຄັນແມ່ນຄວນເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ວຽກງານປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງທີ່ຍັງ
ເຫຼືອຢູ່ ຊຶ່ງເປັນມໍລະດົກທຳມະຊາດ ທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີຂອງພາກພື້ນ.

*ຍິ່ງກວ່ານັ້ນ, ຈະຕ້ອງສະແດງໃຫ້ຄົນທັງຫລາຍເຫັນວ່າ ຜົນ
ປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຂະຫຍາຍຕົວ ໄດ້ຖືກແບ່ງປັນຢ່າງຍຸດຕິ
ທຳໃນສັງຄົມ.*

ຄວາມບໍ່ຍຸດຕິທຳ ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຄວາມແຕກແຍກ ໃນທຸກ
ລະດັບແຫ່ງກິດຈະການຂອງມະນຸດ. ອາຊຽນ ຄວນເປັນ ວົງຄະນາຍາດ
ນຶ່ງ ຊຶ່ງຄວາມແຕກຕ່າງກັນດ້ານຊັບສິມບັດ, ລາຍໄດ້ ແລະ ໂອກາດເພື່ອ

ຄວາມກ້າວໜ້າ, ທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ລະຫວ່າງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ
ດ້ວຍກັນ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ ຕໍ່ສູດ. ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມອັບຈົນ
ອື່ນໆ ຂອງຊີວິດ ຈະບໍ່ສາມາດຖືກລົບລ້າງ ໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ, ແຕ່ວ່າ ຢູ່
ອາຊີ ອາຄະເນ ແຫ່ງ ອານາຄົດ ມູນເຊື້ອຂອງຄວາມເປັນຍາດພີ່ນ້ອງ
ແລະ ຄວາມເອື້ອເພື່ອເພື່ອແຜ່ຕໍ່ກັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຟື້ນຟູຄືນ ແລະ
ເຊີດຊູໃຫ້ຍືນຍົງຕໍ່ໄປ.

ສະຕິແຫ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນອັນນີ້ ແມ່ນຄຸນສົມບັດ
ຢ່າງນຶ່ງທີ່ນັ້ນ ຂອງວົງຄະນະຍາດ ອາຊຽນ ທີ່ຍົກເອົາຄຸນຄ່າຂອງຄືນ
ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຂຶ້ນສູ່ລະດັບສູງເທົ່າທີ່ຈະ
ສູງໄດ້.

*ຖ້າຈະເວົ້າອີກແບບນຶ່ງກໍຄື ຄວນເລັ່ງຈຸດສຸມໃສ່ຄວາມສຳຄັນ
ຂອງມະນຸດ.*

ຍ້ອນວ່າ ກ່ອນອື່ນໝົດ ວົງຄະນະຍາດທັງຫລາຍ ໃນທີ່ສຸດກໍ
ແມ່ນຄົນນັ້ນເອງ. ສາຍສຳພັນ ທີ່ຜູກມັດ ຢ່າງແທ້ຈິງ ບໍ່ແມ່ນບັນດາສະ
ຖາບັນ ແລະ ສຳນັກງານ ຕົວແທນ ທີ່ບໍ່ມີໜ້າຕາ, ບັນດາສັນຍາ ແລະ
ລະບຽບການ ທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ, ແຕ່ຫາກແມ່ນພັນທະ, ສະຕິແຫ່ງຄວາມເອື້ອ
ເພື່ອ ເພື່ອແຜ່, ສະຕິ ແຫ່ງການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ເປັນເຈົ້າຂອງ, ສະຕິ
ແຫ່ງການເປັນສັນສ່ວນ ແລະ ຄວາມຕິດພັນກັນ ຊຶ່ງສາມາດໄດ້ຮັບການ
ຖະນຸຖະໜອມພຽງແຕ່ຢູ່ໃນຈິດໃຈ ຂອງມະນຸດທີ່ແທ້ຈິງ ທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່
ເທົ່ານັ້ນ.

ແລະ ເຫດຜົນອັນທີ່ສອງ, ໂດຍມີປະຊາກອນລະຫວ່າງ 460
ລ້ານຄົນ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ ຊຶ່ງສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນຢູ່ໃນກຸ່ມອາຍຸ ໄວໜຸ່ມ, ຊັບ
ພະຍາກອນມະນຸດ ບາງທີເປັນຊັບສົມບັດ ທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງອາຊີ ອາ
ຄະເນ. ເຫດຜົນ ແຫ່ງການແຂ່ງຂັນ ຢູ່ໃນໂລກ, ຈັງຫວະແຫ່ງການປ່ຽນ
ແປງທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນສອງຢ່າງ ທີ່ຄວບຄູ່ກັນ

ແຫ່ງການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການແຈກຢາຍ ຮຽກຮ້ອງ
ໃຫ້ມີການເພີ່ມພູນຄຸນສ້າງຊັບສົມບັດເຫຼົ່ານີ້ ທາງດ້ານຄຸນຄ່າ ຢ່າງເຕັມ
ສ່ວນ ເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້.

ໃນຂະນະທີ່ ເວົ້າມອງສາຍຕາສູ່ ອານາຄົດ ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອ
ໝັ້ນ, ວົງຄະນະຍາດນີ້ ກໍ່ຄວນພະຍາຍາມ ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັ້ນພູ
ຄ່ານິຍົມທາງດ້ານປະເພນີ ແລະ ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ອັນ
ຮັ່ງມີ ຂອງອາຊີ ອາຄະເນ. ເຫດຜົນກໍ່ຄືວ່າຄວາມທະນົງໃຈທີ່ບໍ່ກະຕືລື
ລົ້ນເກີນໄປຕໍ່ອາດີດຂອງຕົນ ຂອງຄົນຜູ້ນຶ່ງມັກຈະຊ່ວຍ ຊຸບຫຼອມສະຕິ ຕໍ່
ຕົນເອງ ແລະ ຕໍ່ເປົ້າໝາຍລວມ ທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການດຳເນີນຄວາມພະ
ຍາຍາມຮ່ວມກັນ, ຈະຊ່ວຍໃຫ້ມີສະຕິ ຕໍ່ການແບ່ງສັນປັນສ່ວນ ເມື່ອມີ
ການຕັດສິນປັນຫາທີ່ສັບສົນ ຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຈະໃຫ້ພະລັງ ແກ່ພັນທະ
ຂອງຕົນ ໃນເວລາເກີດຄວາມລະແວງສົງໄສ ແລະ ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ.

ພາກທີສອງ

ບັນຫາ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍຕ່າງໆ

ມີບັນຫາ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍ ຈຳນວນນຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນ ຫຼື ອາດ ຍັງຍືນ ໄດ້ວ່າເປັນອຸປະສັກ ຕໍ່ການເຮັດໃຫ້ວິໄສທັດດັ່ງກ່າວ, ກາຍເປັນ ຄວາມຈິງໃນສ່ວນຂອງການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນຂອງ ອາຊຽນ ເວົ້າລວມ ແລະ ໃນສ່ວນຂອງການເຂົ້າເປັນພາຄີສົມບູນ ຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໃນການຮ່ວມມື ຢູ່ໃນພາກພື້ນ ເວົ້າສະເພາະ.

ດັ່ງໄດ້ກ່າວມາກ່ອນແລ້ວ, ບັນຫາ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ ມີຢູ່ຫລາຍລະດັບ. ໃນລະດັບສາກົນ, ການປ່ຽນແປງ ສາຍພົວພັນ ລະ ຫວ່າງ ບັນດາປະເທດມະຫາອຳນາດ ດ້ວຍກັນ ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມ ບໍ່ແນ່ນອນ ໃນລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນກ່ຽວກັບ ການຊ້ຳຊາກຳລັງ ແລະ ການມີໜ້າ ລະຫວ່າງ ບັນດາມະຫາອຳນາດດັ່ງ ກ່າວ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ ອາຊີ-ປາຊີຟິກ. ທ່າອ່ຽງຂອງລະບົບເສດຖະກິດໂລກ ໃນປະຈຸບັນ ກໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ ຊຶ່ງອາດນຳໄປສູ່ການເພີ່ມທະວີຄວາມຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄວາມເຄັ່ງຕຶງໃນ ດ້ານການຄ້າ ແລະ ສິ່ງທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຄ້າ.

ໃນລະດັບພາກພື້ນ, ແຫຼ່ງກຳເນີດແຫ່ງຄວາມຂັດແຍ່ງ ໃໝ່ຫຼາຍ ແຫ່ງ ພວມພຸ່ງພື້ນຂຶ້ນ ແລະ ບັນຫາສອງຝ່າຍຕ່າງໆ ຄາດວ່າຈະສືບຕໍ່ ມີ ຜົນກະທົບອັນສຳຄັນ ຕໍ່ຈັງຫວະ ແລະ ທິດທາງ ຂອງການຮ່ວມມືໃນ ພາກພື້ນ. ຍິ່ງກວ່ານັ້ນ, ໃນເມື່ອອາຊຽນ ສູ້ຊົນ ເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນສະມາ ຄົມພາກພື້ນ ຢ່າງແທ້ຈິງ, ຂໍ້ຈຳກັດ ແລະ ຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງຂອງມັນ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ ຄາດວ່າຈະປາກົດອອກ ຢ່າງເດັ່ນຂັດກວ່າເກົ່າ ຊຶ່ງຈຳ

ເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການປະເມີນໂຄງປະກອບ ແລະ ລະບົບຕ່າງໆ ຂອງການ
ຈັດຕັ້ງ ຄົນໃໝ່ທາງດ້ານພື້ນຖານ.

ແຕ່ວ່າ, ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ, ອຸປະສັກທີ່ສຳຄັນຕົ້ນຕໍ
ໃນໄລຍະໃກ້ ແລະ ບານກາງ ແມ່ນລະດັບການພັດທະນາ ດ້ານສັງຄົມ,
ເສດຖະກິດ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ໂຄງລ່າງ ຂອງສອງປະເທດ
ທີ່ຍັງຕໍ່າ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ຈຳກັດຈຳນວນນຶ່ງ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ກົດ
ໝາຍ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຈຳກັດ ຢ່າງຮ້າຍແຮງ ທັງຄວາມສາມາດ ໃນການລົດ
ຜ່ອນຄວາມຍາກຈົນ, ຍັງການບັນລຸ ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດ
ຖະກິດ ແບບຕໍ່ເນື່ອງ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ໂດຍຍຸດຕິທຳ ແລະ ຈຳກັດ
ຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຂະບວນການ
ຮ່ວມມືຂອງພາກພື້ນ ແລະ ເພື່ອຮັບເອົາຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຂະບວນ
ການຮ່ວມມືດັ່ງກ່າວ.

ສຳລັບກຳປູເຈຍ, ຜົນສະທ້ອນທີ່ສົງຄາມໄດ້ປະໄວ້ ທາງດ້ານ
ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ບຸກຄົນ ສືບຕໍ່ກົດຂວາງຂະບວນ
ການສ້າງຄວາມປອງດອງຊາດ ແລະ ການສ້າງສາປະເທດຊາດຄົນໃໝ່
ໃນຂະນະດຽວກັນ ສຳລັບລາວ, ພາລະແບກຫາບຈາກຄວາມເສຍປຽບ
ທາງດ້ານພູມສາດ ຄາດວ່າ ຈະເປັນອຸປະສັກ ອັນໜັກໜ່ວງ ກົດຂວາງ
ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍ ຄວາມມຸ່ງມາດປາດຖະໜາ
ຂອງຊາດຕົນ ໃຫ້ປະກົດເປັນຈິງ.

ນອກຈາກບັນຫາທີ່ເປັນຮູບປະທຳເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ, ກໍ່ຍັງມີສິ່ງ ທີ່
ສາມາດເອີ້ນໄດ້ວ່າ “ສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ຄວາມມຸ່ງຫວັງ”

ທັງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ເຫັນວ່າ ຄວາມສົມບູນພູນສຸກໃນອາ
ນາຄົດຂອງພວກຕົນ ແລະ ຂອງອາຊຽນ ຈະເປັນການເສີມສ້າງ ຊຶ່ງກັນ
ແລະ ກັນ. ເຂົາເຈົ້າ ຫວັງວ່າ ການເຂົ້າ ເປັນສະມາຊິກຂອງອາຊຽນ ຈະ
ນຳມາຊຶ່ງກາລະໂອກາດ ເພີ່ມຂຶ້ນຕື່ມໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມື, ອັນຈະເປັນ

ການປະກອບສ່ວນ ບໍ່ພຽງແຕ່ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຂອງ
ພວກຕົນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຫາກຍັງ ເຂົ້າໃນການກ້າວເດີນ ແລະ ການສ້າງ
ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງພາກພື້ນ ອີກດ້ວຍ.

ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຊຶ່ງຈະເປັນຄູ່ຮ່ວມມື ໃນອານາຄົດ ຂອງ
ອາຊຽນ ເຫັນວ່າ ອາຊຽນ ໄດ້ສ້າງ ແລະ ສືບຕໍ່ສ້າງເງື່ອນໄຂ ເພື່ອສັນຕິ
ພາບ ແລະ ສະຖຽນລະພາບ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນ
ເງື່ອນໄຂທີ່ສຳຄັນອັນຈຳເປັນ ສຳລັບການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ. ພ້ອມ
ກັນນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າ ກໍ່ຫວັງໃຫ້ອາຊຽນ ຫຼິ້ນບົດບາດຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ ໃນ
ການຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າ ໃຫ້ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກ ຄວາມຫຼ້າຫລັງດ້ານເສດ
ຖະກິດ. ໃນຖານະເປັນສະມາຊິກ ອາຊຽນ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ມອງ
ເຫັນວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະສາມາດ ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຫ້າວຫັນ ໃນການເຄື່ອນໄຫວ
ຮ່ວມມືດ້ານຕ່າງໆ ຂອງອາຊຽນ ກໍ່ຄື ໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນທາງສາກົນ
ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຊຶ່ງອາຊຽນ ໄດ້ເສີມສ້າງຕະຫລອດມາໃນໄລຍະຫລາຍ
ປີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຫຼຸດພື້ນອອກຈາກຖານະແຫ່ງຄວາມຫຼ້າ
ຫຼ້າດ້ານເສດຖະກິດ.

ໃນຖານະເປັນປະເທດທີ່ຫຼ້າຫຼ້າ ເກືອບວ່າ ຢູ່ໃນທຸກຂະແໜງຊີ
ວິດ ເມື່ອທຽບໃສ່ບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງຂອງພວກຕົນຢູ່ ອາຊຽນ, ກຳປູ
ເຈຍ ແລະ ລາວ ຫວັງວ່າ ອາຊຽນ ຈະໃຫ້ການພິຈາລະນາພິເສດ ແກ່ເຂົາ
ເຈົ້າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນຂະບວນການດຳເນີນ
ງານ ຂອງພາກພື້ນ ມີຄວາມສະດວກ ແລະ ງ່າຍຂຶ້ນ. ພິເສດ, ກຳປູເຈຍ
ແລະ ລາວ ຕ່າງກໍ່ຫວັງວ່າ ອາຊຽນ ຈະຮັບຮູ້ວ່າ ທັງສອງປະເທດ ຕ້ອງ
ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຮີບດ່ວນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາເຕັກນິກ ສະເພາະຈຳ
ນວນນຶ່ງ.

ໃນຂະນະທີ່ ເຂົາເຈົ້າມີຈຸດພິເສດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຫລາຍ
ຢ່າງ ຄ້າຍຄືກັນ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ກໍ່ຍັງມີຄວາມມຸ່ງມາດປາດຖະ

ໜ້າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ກ່ຽວກັບການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ອາຊຽນຂອງພວກ
ຕົນ.

ສໍາລັບກຳປູເຈຍ, ຄວາມຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນທີ່ສຸດ ໄດ້ແກ່
ການຟື້ນຟູສັນຕິພາບ ແລະ ສະຖຽນລະພາບ ພາຍໃນປະເທດ ແລະ
ການປົວແປງເສດຖະກິດ ທີ່ຖືກລ້າງຜານ ໂດຍສິງຄາມ ອັນຍືດເຍື້ອຍາວ
ນານ ແລະ ໄພພິບັດທຳມະຊາດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ເຊັ່ນ: ໄພນໍ້າຖ້ວມ
ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ. ກຳປູເຈຍ ໃຫ້ບູລິມະສິດ ແກ່ການສ້າງສາຍພົວພັນ
ອັນດີກັບບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງ ຍ້ອນວ່າ ອັນນີ້ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ການ
ເມືອງພາຍໃນປະເທດ ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກຳປູເຈຍ ຍັງ
ຫວັງວ່າ ການຮ່ວມມືພາຍໃນ ອາຊຽນ ເອງກໍຈະນຳໄປສູ່ການແບ່ງງານ
ການຜະລິດໃຫ້ກວ້າງອອກກວ່າເກົ່າ ລະຫວ່າງບັນດາປະເທດ ສະມາຊິກ
ດ້ວຍກັນ ອັນຈະໃຫ້ໂອກາດແກ່ ກຳປູເຈຍ ນຳໃຊ້ຢ່າງເປັນປະໂຫຍດ
ບັນດາຂໍ້ສະດວກຂອງຕົນ ທີ່ມີມາແຕ່ດັ້ງເດີມ.

ສໍາລັບລາວ, ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ ຈະໃຫ້ຄວາມ
ຫວັງກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ເນື່ອງຈາກທີ່ຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່
ທະເລ ຂອງຕົນ. ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫລາຍປະການ ດ້ານຄົມມະນາຄົມ
ແລະ ການຂົນສົ່ງ ບໍ່ພຽງແຕ່ ລະຫວ່າງ ລາວ ກັບ ໂລກພາຍນອກ ຫາກ
ຍັງ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ອີກດ້ວຍ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ພູມີປະເທດຂອງລາວກໍ
ປະກົດວ່າ ໄດ້ກິດກັນ ຄວາມສາມາດຂອງຕົນເອງ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະ
ໂຫຍດ ຈາກການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນທາງທະເລ ໃນອານາຄົດ ຢູ່
ໃນທະເລຈີນໃຕ້.

ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ການເປັນສະມາຊິກ ອາຊຽນ ກໍຍັງຈະໃຫ້ໂອ
ກາດ ເພື່ອປັບປຸງຄືນແບບແຜນແຫ່ງຈີນຕະນາການ ແລະ ການເຮັດວຽກ
ໃຫ້ມີຊີວິດຊີວາຍິ່ງຂຶ້ນ. ປະເທດລາວ ດຽວນີ້ ຫວັງທີ່ຈະຫັນອຸປະສັກ
ດ້ານພູມີປະເທດຂອງຕົນ ໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດ ທາງດ້ານຍຸດທະສາດ ໂດຍ

ໃຫ້ກາຍເປັນ “ຂົວຕໍ່ທາງບົກ” ລະຫວ່າງ ອາຊີ ອາຄະເນ ແລະ ຈີນ, ໂດຍ
ໃຫ້ຕົນເອງຫັນປ່ຽນເປັນຕ່ອງໂສ້ ດ້ານຄົມມະນາຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ
ລະຫວ່າງ ສອງເຂດ ທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວໄວທີ່ສຸດ ໃນໂລກ ແລະ
ດ້ວຍວິທີນີ້ ກໍ່ຈະເລັ່ງລັດຂະບວນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງ
ຄົມຂອງຕົນເອງ.

ໂດຍຮັບຮູ້ ຈຸດອ່ອນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ອັນ
ຮີບດ່ວນຂອງພວກຕົນ, ທັງສອງປະເທດ ໄດ້ເນັ້ນໜັກວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່
ເປັນ ແລະ ກໍ່ບໍ່ຢາກເປັນ ພາລະແບກຫາບໃຫ້ແກ່ ອາຊຽນ. ກຳປູເຈຍ
ແລະ ລາວ ຫວັງຢ່າງເຕັມທີ່ ແລະ ຢ່າງໜັກແໜ້ນ ທີ່ຈະປະກອບສ່ວນ
ເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງອາຊຽນ ໃນອານາຄົດຫລາຍເທົ່າໃດ ກໍ່
ຍິ່ງດີ ດັ່ງດຽວກັນກັບຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບຈາກການເປັນ
ສະມາຊິກຢູ່ໃນອາຊຽນ. ສຳລັບທັງສອງປະເທດ, ການເຂົ້າເປັນສະມາ
ຊິກຢູ່ໃນອາຊຽນ ແລະ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ
ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຊາດ ແລະ ຂອງພາກພື້ນ.

24 / VII

ຫ້າມຈຳໜ່າຍ

ພາກທີ ສາມ

ບັນດາຄຳແນະນຳທາງດ້ານນະໂຍບາຍ

I. ຄວາມເປັນມາ ແລະ ບັນດາຫລັກການທົ່ວໄປ

ລັດຖະບານແຫ່ງ ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ປະກາດຢ່າງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ຄວາມໝາຍໝັ້ນ ທາງດ້ານການເມືອງຂອງພວກຕົນ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ອາຊຽນ ແລະ ທັງສອງປະເທດຈະກາຍເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 1997. ນັບແຕ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຖານະຜູ້ສັງເກດການຂອງ ອາຊຽນ ທັງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໄດ້ພັດທະນາການພົວພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບໃໝ່ກັບອາຊຽນ. ເຖິງວ່າສະພາບສາຍພົວພັນທາງບວກນັ້ນ ໄດ້ປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າຮ່ວມອາຊຽນ ຂອງປະເທດທັງສອງ ດຳເນີນໄປໂດຍດີກໍຕາມ ແຕ່ກໍບໍ່ຄວນຖືເປົ້າບັນດາຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ອຸປະສັກຕ່າງໆ ທີ່ປະເຊີນໜ້າຢູ່ບົນເສັ້ນທາງແຫ່ງການເຂົ້າຮ່ວມດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ, ທັງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຍັງນອນຢູ່ໃນ ບັນດາປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂລກ. ທັງສອງປະເທດ ຫາກໍ່ຫລຸດພື້ນອອກຈາກຫລາຍທິດສະວັດ ແຫ່ງຄວາມຂັດແຍ່ງພາຍໃນ, ຄວາມລະເລີຍ, ຄວາມທົນທຸກທໍລະມານ ແລະ ຄວາມໂດດດ່ຽວ. ການກຳຈັດປັດເປົ້າຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ພະຍາດທາງສັງຄົມທັງໝົດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກສະພາບດັ່ງກ່າວ ຍັງເປັນພາລະ ກິດອັນສຳຄັນຍິ່ງຂອງລັດຖະບານທັງສອງ. ການພັດທະນາ ຖືກຂັດຂວາງໜ່ວງໜ່ຽວ ບໍ່ພຽງແຕ່ຍ້ອນຂາດເຂີນຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ທຶນຮອນ ແຕ່ຍັງຍ້ອນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດຍັງມີລະເບີດຝັງດິນ ແລະ ລະເບີດອື່ນໆ ຢ່າງຫລວງຫລາຍ. ຄວາມລະແວງສົງໃສ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ

ຜິດຕໍ່ກັນ ທີ່ຕົກທອດມາອັນເປັນຜົນຂອງປະຫວັດສາດແຫ່ງຄວາມຂັດ
ແຍ່ງທີ່ຍືດເຍື້ອ ຍັງມີຢູ່ລະຫວ່າງບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານ ຢູ່ໃນແຜ່ນ
ດິນໃຫຍ່ ອາຊີ ອາຄະເນ. ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ແມ່ນລັດທີ່ກຳລັງຢູ່ໃນ
ໄລຍະຂ້າມຜ່ານໄປສູ່ອານາຄົດທີ່ດີກວ່າເກົ່າ.

ເຖິງວ່າຈະມີອຸປະສັກເຫລົ່ານີ້ກໍຕາມ ພວກເຮົາເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ທັງ
ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ມີອານາຄົດທີ່ດີຢູ່ໃນ ອາຊຽນ ແລະ ກັບ ອາຊຽນ.
ນັບແຕ່ປີ 1986 ເປັນຕົ້ນມາປະເທດລາວ ໄດ້ດຳເນີນໂຄງການປະຕິຮູບ
ພາຍໃນແບບກວມລວມ ໄປຕາມລະບົບເສດຖະກິດຕະຫລາດ ແລະ ໄດ້
ເປີດ ກວ້າງການພົວພັນຂອງຕົນກັບນາໆປະເທດ ບົນພື້ນຖານແຫ່ງການ
ສົ່ງເສີມ ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື. ນັບ
ແຕ່ການເລືອກຕັ້ງ ຈັດໂດຍ UNTAC ໃນປີ 1993 ເປັນຕົ້ນມາ ກຳປູ
ເຈຍ ໄດ້ປະກອບລັດຖະບານແຫ່ງຄວາມປອງດອງຊາດຂຶ້ນ, ໄດ້ສ້າງຕັ້ງ
ລະບອບການເມືອງປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ເສດຖະກິດຕະຫລາດ. ປະ
ເທດທັງສອງ ພ້ອມກັນຮັບເອົາຄວາມມຸ້ງມາດປາດຖະໜາ ແລະ ເປົ້າ
ໝາຍຂອງອາຊຽນ.

ຕໍ່ຄວາມເປັນຈິງທາງປະຫວັດສາດ ທີ່ໄດ້ສະແດງອອກຄືດັ່ງ
ກ່າວ, ເຖິງວ່າ ທັງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຈະຢູ່ໃນທ່າເສຍປຽບ ເມື່ອທຽບ
ກັບປະເທດເພື່ອນບ້ານອາຊຽນ, ພວກເຮົາກໍເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ປະເທດທັງ
ສອງຈະສາມາດກາຍເປັນຄູ່ຮ່ວມມື ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນໄດ້ໃນ ອາຊຽນ.
ອາຊຽນ ແມ່ນປະຊາຄົມນຶ່ງ ທີ່ໄດ້ຮັບການກໍ່ຮ່າງສ້າງຕົວຂຶ້ນດ້ວຍການ
ປະກອບສ່ວນຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ. ດ້ານດີກໍຄື ອາຊຽນ ສາ
ມາດຊ່ວຍ ແລະ ລະດົມໃຫ້ບັນດາສະມາຊິກ ຊອກຊ່ອງທາງແກ້ໄຂເອົາ
ເອງບັນຫາຕ່າງໆຂອງຕົນ. ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແນວຄວາມຄິດນີ້ ແລະ
ໂດຍການນຳໃຊ້ບົດຮຽນຂອງ ອາຊຽນ, ພວກເຮົາເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ກຳປູເຈຍ
ແລະ ລາວ ຢູ່ໃນທ່າທີ່ສາມາດກ້າວເດີນໄປຂ້າງໜ້າໄດ້ສອງບາດກ້າວ.

ພວກເຮົາໄດ້ຍືນຍັນ, ຢູ່ໃນພາກທີ່ນຶ່ງຂອງບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ເຖິງຄວາມໝາຍໝັ້ນຂອງພວກເຮົາທີ່ຈະສ້າງ ປະຊາຄົມ ອາຊີ ອາຄະເນ ໃຫ້ເປັນປະຊາຄົມນຶ່ງທີ່ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ ປະກອບດ້ວຍບັນດາລັດທີ່ ມີອະທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຕິດພັນກັນ ດ້ວຍຈິດສຳນຶກແຫ່ງ ຊາຕາກຳ ແລະ ຄຸນຄ່າຮ່ວມກັນ (value); ມີສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມ ວັດທະນາຖາວອນ, ຊຶ່ງແມ່ນປະຊາຄົມນຶ່ງທີ່ຄວນບຸກບັນພະຍາຍາມໃຫ້ ເປັນຈຸດນຶ່ງ ໃນເວທີສາກົນ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດ ຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສິນທຳ ໃນສັດຕະວັດທີ່ 21.

ອາຊຽນ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຈະຮ່ວມກັນປະເຊີນໜ້າກັບ ການທ້າທາຍອັນໃໝ່ ແລະ ສັບສິນເຫລົ່ານີ້ ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ຄວາມຫວັງ ໃນການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໃນທີ່ສຸດ ຈາກ ອາຊີ ອາຄະເນ ທີ່ມີອິດສະຫລະພາບ ແລະ ເປັນອັນນຶ່ງອັນດຽວ ນັ້ນຕ້ອງແມ່ນຄົນອາຊີ ອາຄະເນໃນລຸ້ນຕ່າງໄປ.

ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ ພວກເຮົາເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ບັນດາຫລັກການທີ່ວ ໄປຕໍ່ໄປນີ້, ດັ່ງທີ່ກ່າວແລ້ວ ໃນພາກທີ່ນຶ່ງ ຂອງບົດລາຍງານສະບັບນີ້, ຕ້ອງເນັ້ນໃຫ້ເຫັນບັນດາຄຳແນະນຳທາງດ້ານນະໂຍບາຍສຳລັບ ກຳປູ ເຈຍ ແລະ ລາວ.

ນຶ່ງ, ຄຳແນະເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ຖືເອົາທັດສະນະແຫ່ງການຮັບຜິດ ຊອບຮ່ວມກັນເປັນທິດນຳນັ້ນກໍຄື ບັນດາລັດສະມາຊິກ ຕ້ອງ ແລະ ຄວນ ມີບົດບາດຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອສະມາຊິກໃໝ່.

ສອງ, ຄົນກຳປູເຈຍ ແລະ ຄົນລາວ ຈະເປັນຜູ້ວາງບັນດາບູລິມະ ສິດ ເນື່ອງຈາກທິດທາງ ແລະ ຈັງຫວະຂອງການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງຕົນໃນອານາຄົດ ຕ້ອງໃຫ້ແທດເໝາະທີ່ສຸດສຳລັບການ ສົ່ງເສີມ ພາລະກິດ ແຫ່ງການເຂົ້າຮ່ວມກັນ ຂອງພາກພື້ນອາຊຽນ

(ASEAN regionalism) ແລະ ເພື່ອແກ້ໄຂສິ່ງທ້າທາຍທີ່ໄດ້ກ່າວຂ້າງເທິງ.

ສາມ, ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະນຳໃຊ້ບັນດາທ່າແຮງສະເພາະຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໃຫ້ຫລາຍທີ່ສຸດ ເພື່ອເປັນພາຫະນະນຶ່ງ ໃນການເລັ່ງລັດການພັດທະນາ ແລະ ການຍົກສູງການປະກອບສ່ວນຂອງຕົນຕໍ່ພາກພື້ນ.

ອີງຕາມຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ ພວກເຮົາເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຄວນໄດ້ຮັບການລະດົມໃຫ້ດຳເນີນມາດຕະການຕ່າງໆ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ນຶ່ງ, ສືບຕໍ່ການປະຕິຮູບດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ກົດໝາຍຂອງຕົນໃນປະຈຸບັນ; ສອງ, ພິຈາລະນາການປະຕິຮູບອັນໃໝ່, ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຂອງການພັດທະນາໂຄງລ່າງ, ໂດຍສະເພາະ ໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງກະສິກຳຊົນນະບົດ ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ກັບທີ່ ແລະ ວາງພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດໃນໄລຍະຍາວ; ສາມ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ທ່າອ່ຽງໄປສູ່ລະບົບເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ມີຄວາມໝັ້ນຄົງຂຶ້ນຕື່ມ ຕາມທິດນຳຂອງຫຼັກການຕະຫຼາດ ເຊິ່ງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ “ໃບໜ້າຂອງສັງຄົມ” (Social face) ແລະ ຂອງການຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການສະສົມທຶນຮອນພາຍໃນ ແລະ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກກະຊົນ ເຊິ່ງເປັນກົນຈັກຄູ່ກັນແຫ່ງການເຕີບໂຕ; ແລະ ສີ່, ສຸມໃສ່ພັດທະນາທ່າແຮງຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງປະຊາຊົນ (ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ).

ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຄວນໄດ້ຮັບການລະດົມໃຫ້ປັບປຸງການວາງບູລິມະສິດສຳລັບແຜນການ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາຂອງຕົນ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງເງື່ອນໄຂການແລກປ່ຽນ ເງິນຕາຕ່າງປະເທດໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ປານກາງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແຜນການພັດທະນາຂອງຕົນ.

ໃນເວລາດຽວກັນ, ພວກເຮົາສະເໜີແນະວ່າ ໃນສະພາບເງື່ອນ
ໄຂສະເພາະຂອງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ, ບັນດາປະເທດສະມາຊິກປະຈຸ
ບັນຂອງອາຊຽນ, ແຕ່ລະປະເທດ ແລະ ຮ່ວມກັນ, ຄວນເຂົ້າຮ່ວມພາລະ
ກິດແຫ່ງການແຊກແຊງແບບສ້າງສັນ (*constructive intervention*)
ເຊິ່ງໝາຍເຖິງ, ໃນຂະນະທີ່ ຫຼັກການບໍ່ແຊກແຊງຍັງມີຢູ່ ແລະ ຄວນໃຫ້
ມີຕໍ່ໄປ, ຫຼັກການພື້ນຖານ ໃນການດຳເນີນການພົວພັນລະຫວ່າງ
ອາຊຽນ, ໃນເວລາທີ່ປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ
ແລະ ສະເໜີຂໍການຊ່ວຍເຫລືອນັ້ນ, ບັນດາປະເທດສະມາຊິກປະຈຸ
ບັນຂອງອາຊຽນ ຄວນກຽມພ້ອມທີ່ຈະຫຼິ້ນບົດບາດທ້າວທັນ ໃນການ
ກຳຈັດຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທັງສອງ ໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະປານກາງ ທີ່
ມີຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວໃນພາກພື້ນຂອງ
ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ.

ອີກດ້ານນຶ່ງ, ພວກເຮົາເຊື່ອວ່າ ການເຂົ້າຮ່ວມເຂດການຄ້າເສລີ
ອາຊຽນ ຂອງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຈະໃຫ້ປະໂຫຍດແກ່ປະເທດທັງ
ສອງໃນໄລຍະຍາວ ແຕ່ກໍຄວນມີການປະເມີນຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ
ເປັນລະບົບ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບໃນໄລຍະສັ້ນ ຈາກການເຂົ້າຮ່ວມດັ່ງກ່າວ
ແລະ ກ່ຽວກັບການກະກຽມ ຢ່າງເຕັມທີ່ໃນການຄວບຄຸມຜົນກະທົບດັ່ງ
ກ່າວ. ຍ້ອນວ່າພື້ນຖານລາຍຮັບຂອງປະເທດທັງສອງຍັງຈຳກັດ ຈຶ່ງຄວນ
ມີການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ຕໍ່ການສູນເສຍລາຍຮັບ ທີ່ເກີດຈາກການ
ເປີດການຄ້າເສລີ.

ໂດຍອີງຕາມບັນດາຫຼັກການເຫລົ່ານີ້ ແລະ ບົນນ້ຳໃຈແຫ່ງ
ຄວາມເປັນຄູ່ຮ່ວມມືກັນ, ພວກເຮົາຈຶ່ງສະເໜີບັນຊີຄຳແນະນຳຕ່າງໆ
ທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ສຳລັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ. ຍ້ອນຈິດສຳນຶກອັນ
ສູງຕໍ່ຄວາມເຄັ່ງຮ້ອນ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບບາງບັນຫາ, ຄຳແນະນຳເຫລົ່ານີ້ ຈຶ່ງ
ໄດ້ຖືກແບ່ງອອກເປັນສອງປະເພດດ້ວຍກັນ ຄື: ປະເພດທີນຶ່ງ ປະກອບ

ດ້ວຍມາດຕະການຕ່າງໆອັນຮີບດ່ວນ ແລະ ທັນທີ ເຊິ່ງຄວນໄດ້ຮັບການ
ປະຕິບັດໄວທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ເພື່ອກະກຽມໃຫ້ສອງປະເທດໄດ້ເຂົ້າ
ອາຊຽນ ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 1997; ປະເພດທີສອງ ປະກອບດ້ວຍ ທາງ
ເລືອກຕ່າງໆ ດ້ານນະໂຍບາຍໃນໄລຍະປານກາງ ເພື່ອ ເຮັດໃຫ້ພື້ນຖານ
ການພັດທະນາ ຂອງປະເທດທັງສອງມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ທິດນຳ
ຕ່າງໆ ສຳລັບນະໂຍບາຍໃນໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງຈະນຳ ກຳປູເຈຍ ແລະ
ລາວ ກ້າວເຂົ້າສູ່ສັງກາດແຫ່ງສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມສົມບູນພູນສຸກ
ຮ່ວມກັບ ປະເທດອື່ນໆ ໃນອາຊີ ອາຄະເນ.

II. ຄຳແນະນຳຕ່າງໆ

ກ. ຮີບດ່ວນ ແລະ ທັນທີ.

ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ມີການເສຍປຽບ ຍ້ອນຂາດແຄນຊັບພະ
ຍາກອນມະນຸດ ທີ່ສາມາດ ແລະ ທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມມາແລ້ວ. ໃນ
ຂະນະທີ່ ການແກ້ໄຂບັນຫານີ້ ແມ່ນເປົ້າໝາຍໄລຍະຍາວ ຂອງແຜນ
ການໆສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຂອງລັດຖະບານ, ແຕ່ສະພາບການ
ຂາດເຂີນບຸກຄະລາກອນໃນປະຈຸບັນ ໂດຍສະເພາະຢູ່ພາກລັດ ຈະເປັນ
ອຸປະສັກຕໍ່ການເຂົ້າຮ່ວມໃນທຸກຂະບວນການຂອງອາຊຽນ. ແຕ່ໃດມາ
ບຸກຄົນຊັ້ນສູງໃນສັງຄົມ ຂອງປະເທດທັງສອງເຄີຍປາກພາສາຝຣັ່ງ ແລະ
ກໍປາກພາສາຝຣັ່ງ ໃນປະຈຸບັນ ແຕ່ຍ້ອນ ພາສາອັງກິດນັບມື້ມີຄວາມສຳ
ຄັນ ໃນອາຊຽນ ແລະ ພາສາອັງກິດ ກໍເປັນພາສາຫຼັກ ໃນການຕິດຕໍ່ພົວ
ພັນວຽກງານທາງການຂອງອາຊຽນ, ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ
ຂອງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໃນມື້ນີ້ ຈຶ່ງກາຍເປັນຄວາມກົດດັນ ຕໍ່ທັງ
ສອງປະເທດໃຫ້ເລັ່ງລັດ ບໍ່ພຽງແຕ່ຮຽນພາສາອັງກິດ ແລະ ຄວາມຊຳ
ນານດ້ານອື່ນໆ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ຂະແໜງການຕ່າງໆຂອງລັດ ທີ່ກ່ຽວ
ພັນກັບ ອາຊຽນ ແລະ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ.

ມີທ້າຂົງເຂດພື້ນຖານ ຂອງການຊ່ວຍເຫລືອ ທີ່ໄດ້ຖືກເລືອກ
ອອກມາ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຮີບດ່ວນ. ແຕ່ບາງອັນກໍ່ເປັນທີ່ຮູ້
ຈັກກັນແລ້ວ ໃນເອກະສານຂອງກອງເລຂາອາຊຽນ ທີ່ມີຊື່ວ່າ “ທິດນຳ
ໄປສູ່ການເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ”.

ພວກເຮົາສະເໜີແນະ ໃຫ້ແຜນການເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ຮັບການປະຕິ
ບັດ ກ່ອນການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນຢ່າງສົມບູນ ຂອງທັງສອງປະ
ເທດ ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 1997.

1. ການຝຶກອົບຮົມພາສາອັງກິດ

ວຽກງານອັນຮີບດ່ວນ ແລະ ທັນທີ ແມ່ນການໃຫ້ການຝຶກອົບ
ຮົມດ້ານພາສາອັງກິດແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວຂ້ອງກັບ
ວຽກງານອາຊຽນຢ່າງເປັນປະຈຳ. ການຝຶກອົບຮົມນີ້ ຄວນເປັນໄປໃນຮູບ
ການໄລຍະສັ້ນ ເລັ່ງລັດໂດຍໃຫ້ເປີດສອນຢູ່ ບັນດາປະເທດອາຊຽນ ຫລື
ໃນ ກຳປູເຈຍ ຫລື ລາວ. ໃນປະຈຸບັນກໍ່ມີຫລາຍແຜນການຝຶກອົບຮົມທຳ
ນອງນີ້ ທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກບາງປະເທດອາ
ຊຽນ ກໍ່ຄືປະເທດທີ່ສາມ ແຕ່ມີພະນັກງານຈຳນວນຈຳກັດໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ.
ສະນັ້ນ ແຜນການຝຶກອົບຮົມດ້ານພາສາ ຄວນໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍ
ອອກ ແລະ ປະສານສົມທົບກັນ ໂດຍໃຫ້ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ
ຈາກຫລາຍປະເທດຂຶ້ນຕື່ມ ໃນອາຊຽນ ແລະ ໂດຍຜ່ານການສະໜັບສະ
ໜູນຂອງປະເທດທີ່ສາມ.

2. ແຜນການຝຶກອົບຮົມທີ່ກ່ຽວພັນກັບ ອາຟຕາ.

ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອພັດທະນາຄວາມ
ສາມາດ ແລະ ຄວາມຊຳນິຊຳນານ ກ່ຽວກັບ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ
ເຮັດແນວໃດ ໃຫ້ທັງສອງປະເທດ ສາມາດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ

ການເຂົ້າຮ່ວມ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ. ບູລິມະສິດຂອງແຜນການນີ້ ຄວນເນັ້ນໃສ່ການ ຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນສັງກັດຢູ່ບັນດາກະຊວງ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜັນຂະຫຍາຍ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ເຊັ່ນ ກະຊວງ ການເງິນ (ກົມພາສີ ແລະ ອາກອນ) ແລະ ກະຊວງການຄ້າ.

ປະເທດລາວ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຊາບວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນອັນຮີບດ່ວນ ທີ່ຈະຕ້ອງຝຶກອົບຮົມເຈົ້າໜ້າທີ່ ຈຳນວນ 20 ຄົນ ຢູ່ທີ່ຫ້ອງການກົມພາສີ ທີ່ ວຽງຈັນ ແລະ ອີກ 30 ຄົນ ຢູ່ທີ່ດ່ານພາສີຕ່າງໆ 8 ບ່ອນ ຕາມຈຸດຊາຍ ແດນ. ການຝຶກອົບຮົມນີ້ ຈະເລັ່ງໃສ່ ການຕີລາຄາພາສີ, ການຈັດປະ ເພດສິນຄ້າ ສຳລັບເສຍພາສີໃຫ້ກົມກຽວກັນ. ໃບຢັ້ງຢືນຕົ້ນກຳເນີດການ ຜະລິດ, ການບໍລິຫານ GSP , ການເຮັດໃຫ້ກົດໝາຍ, ລະບຽບ ແລະ ຫລັກການ ມີຄວາມກົມກຽວກັນ, ການເປີດເສລີດ້ານການບໍລິການ, ການ ປ້ອງກັນສິດກ່ຽວກັບຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ອື່ນໆ. ສ່ວນກຳປູເຈຍ ກໍ ຮັບຮູ້ວ່າມີຄວາມຈຳເປັນອັນຮີບດ່ວນ ໃນກາຝຶກອົບຮົມຄ້າຍໆກັນ ໃຫ້ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ໂຄງການຝຶກອົບຮົມນີ້ ຄວນກວມເອົາການໄປທັດສະນະສຶກສາ ຢູ່ບັນດາປະເທດ ອາຊຽນ ເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ເຫລົ່ານີ້ໄດ້ຮຽນຮູ້ ກ່ອນອື່ນ ໝົດ ກ່ຽວກັບວິທີທີ່ບັນດາປະເທດສະມາຊິກຜັນຂະຫຍາຍ ໂຄງການວ່າ ດ້ວຍອັດຕາພາສີຜ່ອນຜັນ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຮ່ວມກັນ ຂອງເຂດການຄ້າ ເສລີອາຊຽນ (AFTA-CEPT).

3. ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ ອາຟຕາ.

ອາຊຽນຄວນຊ່ວຍເຫລືອໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບຜົນ ກະທົບຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ຕໍ່ເສດຖະກິດ ຂອງສອງປະເທດ ໂດຍສະເພາະ ໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວກັບການກະກຽມເຂົ້າ ຮ່ວມ, ການກຽມພ້ອມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ ແລະ ການສູນເສຍລາຍ

ຮັບ, ທັງນີ້ກໍເພື່ອເຮັດໃຫ້ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ສາມາດກະກຽມເຂົ້າ
ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ແລະ ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອເຂົາເຈົ້າໃນການເຈລະ
ຈາ ກັບອາຊຽນ ໃນເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ຂອງການເຂົ້າຮ່ວມ ເຂດການຄ້າເສ
ລີອາຊຽນ .

4. ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານກ່ຽວກັບອາຊຽນ.

ບັນດາລັດຖະບານປະເທດອາຊຽນ, ໂດຍຜ່ານກອງເລຂາອາ
ຊຽນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ
ຖະບານ, ຄວນຈະໃຫ້ການອຸປະຖຳຈັດຕັ້ງການສຳມະນາ ແລະ ການຝຶກ
ອົບຮົມກ່ຽວກັບອາຊຽນ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນແງ່ຕ່າງໆ ດ້ານວິຊາການ
ຂອງອາຊຽນ ໃຫ້ຫລາຍກວ່າເກົ່າ ເພື່ອ “ຝຶກອົບຮົມ” ບັນດາພະນັກງານ
ແລະ ນັກຊ່ຽວຊານ ກໍຄື ເພື່ອໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານເຫລົ່ານີ້ ຕໍ່ສາ
ທາລະນະຊົນ ຢູ່ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ.

5. ເອກະສານ ແລະ ການແປພາສາ.

ມີຄວາມຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນ ໃນການແປທຸກໆຂໍ້ຕົກລົງ, ຂໍ້
ກຳນົດ, ລະບຽບການ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວກັບອາຊຽນ ແລະ
ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ມາເປັນພາສາຂະແມ ແລະ ພາສາລາວ ເພື່ອ
ເຮັດໃຫ້ພະນັກງານກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ສາມາດເຂົ້າໃຈ ແລະ ປະຕິບັດ
ບັນດາຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ລະບຽບການເຫລົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ກໍຄືເພື່ອໃຫ້
ເປັນການສອດຄ່ອງກັບຫລັກການແຫ່ງການເປີດເຜີຍ (transparency)
ໃນການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດຂອງອາຊຽນ. ຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງ
ກ່າວ, ນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆແລ້ວ, ຄວນຈະລວມເອົາສິ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ບັນຊີຜົນຜະລິດ ພາຍໃຕ້ລະບົບອັດຕາພາສີຜ່ອນຜົນ ທີ່ມີ
ຜົນບັງຄັບໃຊ້ຮ່ວມກັນ;

- (ຂ) ລະບົບຂ່າວສານກ່ຽວກັບລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ທີ່ ໄດ້ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບບັນດາປະເທດອາຊຽນ;
- (ຄ) ການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນພາສີທີ່ກວມລວມ ຊຶ່ງຈະລວມເອົາ ການເຮັດແບບຟອມຕ່າງໆ ແລະ ເອກະສານດ້ານເຕັກນິກ ອື່ນໆ.

6. ການພັດທະນາຄວາມສາມາດຂອງບັນດາສະຖາບັນຕ່າງໆ.

ບັນດາປະເທດອາຊຽນ, ຈະແມ່ນປະເທດດຽວ ຫລື ຮ່ວມກັນ ຄວນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ສ້າງຂໍ້ລິເລີ້ມຢູ່ບ່ອນໃດທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ເພື່ອ ປັບປຸງຢູ່ບ່ອນໃດ ທີ່ເໝາະສົມ ເຊັ່ນ ສະຖາບັນ ຫລື ອົງການຕ່າງໆ ຂອງ ລັດຖະບານ ຂອງທັງສອງປະເທດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາອາຊຽນ ແລະ ເຂດການຄ້າເສລີອາຊຽນ ເພື່ອແບ່ງເບົາຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານການ ເງິນ ໃນໄລຍະສັ້ນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ມີຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ໃນຮູບການ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ເຄື່ອງວັດຖຸອຸປະກອນຮັບໃຊ້ທ້ອງຖານ ເຊັ່ນ: ຈັກອັດສຳ ເນົາເອກະສານ, ຈັກໂທລະພິມ, ເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ໂທລະສັບ;
- (ຂ) ການຝຶກອົບຮົມຂັ້ນພື້ນຖານ ໃນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງທ້ອງຖານ ທີ່ທັນສະໄໝດັ່ງກ່າວ; ແລະ
- (ຄ) ໃນໄລຍະສາມປີທຳອິດ ຫລັງຈາກທີ່ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ, ປະເທດສະມາຊິກທີ່ເປັນ ເຈົ້າພາບຈັດກອງປະຊຸມ ຄວນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອຂັ້ນພື້ນ ຖານ ດ້ານການເດີນທາງ ແລະ ພັກເຊົາແກ່ພະນັກງານ ກຳ ປູເຈຍ ແລະ ລາວ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຢ່າງເປັນທາງ ການຂອງອາຊຽນ. ຄວນໃຫ້ໂອກາດເຊັ່ນກັນແກ່ບັນດານັກ

ການທູດກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ທີ່ປະຈຳການຢູ່ປະເທດ ເຊິ່ງ
ເປັນເຈົ້າພາບຈັດກອງປະຊຸມ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມທີ່ອຸ
ປະຖຳໂດຍ ອາຊຽນ.

ຂ. ໄລຍະປານກາງ (1997-2000) ແລະ ໄລຍະຍາວ (2000-
2100).

1. ສ້າງຕັ້ງສູນອາຊຽນນຶ່ງຂຶ້ນຢູ່ ກຳປູເຈຍ ເພື່ອດຳເນີນການ
ຝຶກອົບຮົມ ຢ່າງເປັນລະບົບ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສາທາລະນະ ແລະ
ຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດ, ກິດຈະກຳແປພາສາ ແລະ ການພິມ ລວມທັງສູນກາງ
ຂ່າວສານ ແລະ ສະໜອງເອກະສານ.

2. ໃຫ້ທຶນສຶກສາຢູ່ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ໃນບັນດາປະ
ເທດອາຊຽນ ໃຫ້ແກ່ຄົນກຳປູເຈຍ ແລະ ຄົນລາວ ໃນຂະແໜງວິຊາ ການ
ຄຸ້ມຄອງ, ເສດຖະກິດ, ວິສະວະກຳ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ສະພາບແວດລ້ອມ,
ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ວິຊາອື່ນທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

3. ສ້າງຕັ້ງ ສູນຝຶກອົບຮົມ ພາສາອັງກິດຂອງອາຊຽນຢູ່ ທີ່ ວຽງ
ຈັນ, ປະເທດລາວ ເພື່ອຝຶກອົບຮົມ ຄູອາຈານ ແລະ ຄູຝຶກພາສາອັງກິດ
ພາສາທີສອງ ທັງນີ້ກໍເພື່ອໃຫ້ຄົນກຳປູເຈຍ ແລະ ຄົນລາວ ມີຄວາມສາ
ມາດ ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ ດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

4. ຊ່ວຍເຫລືອ ໃນຮູບການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ເພື່ອສິດສອນ
ແລະ ຝຶກອົບຮົມຄົນກຳປູເຈຍ ແລະ ຄົນລາວ ຢູ່ບັນດາປະເທດອາຊຽນ
ທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຮ່ວມທັງວິຊາສ້າງຄູ ແລະ ວິຊາ
ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ.

5. ຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານເຕັກນິກ ໃນການສ້າງຕັ້ງສູນຄົ້ນຄວ້າ
ຮ່ວມ ຂອງກຳປູເຈຍ-ລາວ ກ່ຽວກັບ ອາຊຽນ ເພື່ອດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ
ແລະ ສິດສອນ ກ່ຽວກັບບັນດາປະເທດອາຊຽນ.

6. ຊ່ວຍອຸປະຖຳ ແລະ ສະໜອງຊ່ຽວຊານສຳລັບ:

- (ກ) ສຶກສາວິໄຈກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບດ້ານການຂົນສົ່ງຂອງລາວຕາມທີ່ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ ໃນກອງປະຊຸມລະດັບລັດຖະມົນຕີ ອາຊຽນ ຫວ່າງບໍດົນມານີ້ ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອລາວ ໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດ “ເຊື່ອມຕໍ່ທາງໜ້າດິນ”;
- (ຂ) ສຶກສາວິໄຈກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ດ້ານການຂົນສົ່ງ (ລວມທັງການນຳໃຊ້ເສັ້ນທາງແມ່ນ້ຳຂອງ) ແລະ ດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຢູ່ກຳປູເຈຍ;
- (ຄ) ສຶກສາວິໄຈທ່າແຮງ ທາງດ້ານການທ່ອງທ່ຽວຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ຢູ່ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ. ປະເທດທັງສອງຕ້ອງການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ໃຫ້ເປັນອຸດສາຫະກຳ ທີ່ສຳຄັນແຕ່ວ່າເປັນຫວ່າງຕໍ່ຜົນປະທົບຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຕໍ່ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ຍ້ອນເຄີຍມີບົດຮຽນອັນຮັ່ງມີໃນຂົງເຂດ ວຽກງານການທ່ອງທ່ຽວ, ການພັດທະນາສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳຮັບຕ້ອນແຂກ, ບັນດາປະເທດອາຊຽນ ສາມາດໃຫ້ການແນະນຳທີ່ຖືກຕ້ອງ; ລວມທັງການຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ໃນຂົງເຂດວຽກງານອຸດສາຫະກຳການທ່ອງທ່ຽວ;
- (ງ) ສຶກສາວິໄຈບົດຮຽນຂອງອາຊຽນ ກ່ຽວກັບການບັນເທົາຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຍຸດທະສາດ ເພື່ອລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ. ບັນຫາຄວາມທຸກຍາກ ເປັນບັນຫາທີ່ໜັກໜ່ວງ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດພູດອຍ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫລີກ. ການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ຊຶ່ງແມ່ນແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ສຳຄັນຂອງປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນຂົງເຂດທີ່ທ່າງໄກ

ສອກຫລີກສືບຕໍ່ ນຳຜົນກະທົບ ຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ. ນອກ
ຈາກນີ້ ຄວາມບໍ່ເປັນລະບຽບ ຂອງລະບົບຊົນລະປະທານຍິ່ງ
ເຮັດໃຫ້ເກີດນ້ຳຖ້ວມໃນລະດູຝົນ;

(ຈ) ສຶກສາວິໄຈທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນ ຂອງກຳປູເຈຍ
ແລະ ລາວ, ແນໃສ່ພັດທະນານະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດ ທີ່
ເໝາະສົມ ເພື່ອນຳເອົາຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດແບບຍືນຍົງ ຈາກ
ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນເຫລົ່ານັ້ນ;

(ສ) ສຶກສາວິໄຈກ່ຽວກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະ ລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນ
ແຕກ ຢູ່ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ແນໃສ່ແກ້ໄຂຢ່າງເປັນລະບົບບັນ
ຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆ ໃນການເກັບກູ້ລະເບີດຝັງດິນ
ແລະ ການປ້ອງກັນ. ຖ້າວ່າ ບັນຫານີ້ ຫາກໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ
ໃນອານາຄົດ ມັນຈະເຮັດໃຫ້ມີດິນສຳລັບປູກຝັງຫລາຍຂຶ້ນ ເພື່ອ
ການພັດທະນາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຈຳນວນຄົນເສຍຊີວິດນ້ອຍລົງ.

ໃນໄລຍະປານກາງ, ຄວນມີການປຶກສາຫາລືກັນຕື່ມ ລະຫວ່າງ
ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ສອງປະເທດທີ່ຈະ
ເປັນສະມາຊິກ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວ
ຂອງອາຊຽນ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ໃນໄລຍະຍາວ ຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດແກ່ການຮ່ວມມືໃນຂົງເຂດຕໍ່
ໄປນີ້ :

ທີ່ນຶ່ງ, ແມ່ນການ, ພັດທະນາກົນໄກ ຕະຫລາດເສລີ ເພື່ອຍົກສູງ
ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນ ໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດຂອງ
ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມເປັນທຳ ແລະ ການສືບຕໍ່
ຂະຫຍາຍຕົວ; ຢູ່ບ່ອນນີ້, ຄວນເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ຕໍ່ການສືບຕໍ່
ການປະຕິຮູບ ທາງດ້ານສະຖາບັນ ແລະ ກົດໝາຍ, ສ້າງຕັ້ງລະບົບການ

ເງິນ ແລະ ທະນາຄານທີ່ໝັ້ນຄົງ ລວມທັງລະບົບອາກອນພາຍໃນທີ່ຈຳ
ເປັນ, ລະບົບເງິນຕາ ແລະ ການສະສົມ, ສິ່ງເສີມກິດຈະການຂອງພາກ
ສ່ວນເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ລະດົມການລົງທຶນໂດຍກົງ “ຢ່າງມີຄວາມ
ຮັບຜິດຊອບ” ຈາກພາກສ່ວນເອກະຊົນຕ່າງປະເທດ, ໂດຍສະເພາະຈາກ
ບັນດາປະເທດອາຊຽນ.

ທີ ສອງ, ແມ່ນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ຊຶ່ງຈະ
ພົວພັນເຖິງ ບໍ່ພຽງແຕ່ການຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງການສຶກສາສາມັນ
ຂັ້ນປະຖົມ ແລະ ໃນລະດັບຄວາມຊຳນິຊຳນານເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງສືບຕໍ່ສິດ
ສອນຜູ້ທີ່ດ້ອຍການສຶກສາ ແລະ ນັກວິຊາຊີບ ຫລືວ່າ ຝຶກແອບກຳມະ
ກອນກັບທີ່ຢູ່ບ່ອນທຳງານ. ຄວນມີການຊຸກຍູ້ບົດບາດ ຂອງພາກສ່ວນເອ
ກະຊົນໃນຂົງເຂດນີ້.

ທີ ສາມ, ແມ່ນການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຊຶ່ງໃນນີ້ພາ
ລະບົດບາດຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນ. ຄວນໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມຢ່າງເອົາ
ຈິງເອົາຈັງ.

ທີ ສີ່, ແມ່ນການຮ່ວມມື ໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຕ່າງໆ
ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ການປັ່ນພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ການຜະລິດຈາກຊັບ
ພະຍາກອນພື້ນຖານ ຊຶ່ງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ຕ່າງກໍຢູ່ໃນທ່າທີ່ຈະໄດ້
ຮັບຜົນປະໂຫຍດເທົ່າທຽມກັນ. ຄວນມີການພິຈາລະນາເໝືອນກັນ ກ່ຽວ
ກັບການຍົກຍ້າຍໂຮງງານອຸດສະຫະກຳ ຈາກບັນດາປະເທດອາຊຽນ ຊຶ່ງ
ບໍ່ມີຄວາມສະດວກຕໍ່ໄປອີກ ໃນການຊອກຫາຊັບພະຍາກອນມາປ້ອນ
ໄປສູ່ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ.

ທີ ຫ້າ, ແມ່ນການພັດທະນາຕາໜ່າງສາຍໄຟຟ້າຂ້າມຊາດ ຊຶ່ງ
ຈະເພີ່ມລາຍຮັບເປັນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ແກ່ປະເທດທັງສອງ ແລະ
ຊ່ວຍເລັ່ງຂະບວນການພັດທະນາໃຫ້ໄວຂຶ້ນ ແລະ ສົ່ງເສີມການລວມຕົວ
ເຂົ້າກັບປະເທດໃກ້ຄຽງ.

ທີ່ ທົກ, ແມ່ນການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ ລະຫວ່າງສອງ
ປະເທດ ຊຶ່ງເຄີຍມີສາຍພົວພັນ ແບບໃກ້ຊິດ ແລະ ຖານເພື່ອນມິດກັນມາ
ແຕ່ດົນນານແລ້ວ ແລະ ລະຫວ່າງປະເທດທັງສອງ ກັບປະເທດອາຊຽນ
ໃກ້ຄຽງ ເພື່ອເສີມສ້າງ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມວັດທະນາຖາວອນ ໃນ
ພາກພື້ນຂັ້ນຕົ້ມ. ຄວນປັບປຸງກົນໄກການພົວພັນສອງຝ່າຍ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະ
ຈຸບັນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ຢູ່ບ່ອນໃດທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ແລະ ເໝາະສົມກໍ
ຄວນມີການສ້າງອັນໃໝ່ຂຶ້ນ.

ນອກຈາກບູລະມະສິດເຫລົ່ານີ້ ຊຶ່ງເປັນທີ່ເໝາະສົມກັບທັງ ກຳ
ປູເຈຍ ແລະ ລາວ ແລ້ວ, ຍັງມີທິດທາງນະໂຍບາຍອື່ນອີກ ທີ່ເໝາະສົມ
ກັບແຕ່ລະປະເທດ ແຕກຕ່າງກັນ ດັ່ງນີ້ :

ສຳລັບ ກຳປູເຈຍ, ຄວນມີມາດຕະການອັນຮີບດ່ວນ ເພື່ອສົ່ງ
ເສີມການຮ່ວມມື ໃນການປັກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍມູນມໍລະ
ດົກອັນຮັ່ງມີ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຂອງກຳປູເຈຍ ລວມທັງ ການປົກ
ປ້ອງຮັກສາຊັບສົມບັດຂອງຊາດ ຈາກການນຳໃຊ້ຫາຜົນປະໂຫຍດ ທາງ
ການຄ້າຢ່າງຂາດຈິດສຳນຶກ. ມູນມໍລະດົກອັນນີ້ ແມ່ນການປະກອບສ່ວນ
ອັນລຳຄ່າ ແລະ ບໍ່ມີອັນປຽບທຽບໄດ້ ຂອງກຳປູເຈຍ ເຂົ້າໃນພາລະກິດ
ແຫ່ງຄວາມເປັນເອກະລັກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ການຮ່ວມພາກ
ພື້ນດຽວກັນ ຂອງອາຊີອາຄະເນ. ມໍລະດົກນີ້ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນສິ່ງທີ່ຕົກ
ທອດມາ ອັນມີຄ່າຢູ່ໃນຕົວຂອງມັນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງເປັນອະນຸສອນແຫ່ງ
ການຍືນຍົງຄົງຕົວ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງສົມບັດລວມດ້ານວັດທະ
ນະທຳໃນອາດິດ ແລະ ປະຈຸບັນຂອງພາກພື້ນ. ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະ
ນະທຳນີ້ ເປັນພື້ນຖານອັນແໜ້ນແກ່ນ ໃຫ້ແກ່ການສ້າງອານາຄົດຂອງ
ພາກພື້ນ.

ສຳລັບລາວ, ຄວນມີມາດຕະການ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ໃນ
ການປົກປ້ອງ ແລະ ຂະຫຍາຍສິດທິອັນຊອບທຳ ໃນຖານະເປັນປະເທດ

ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນກົດໝາຍສາກົນຫຼາຍໆ
ສະບັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ຄວນເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ຕໍ່ຄວາມຫ່ວງໃຍ
ຂອງລາວ ໃນດ້ານການຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ຜ່ານປະເທດ
ເພື່ອນບ້ານໃກ້ຄຽງ ເພື່ອມີທາງອອກສູ່ທະເລ. ຍິ່ງກວ່ານັ້ນ, ຖ້າວ່າບັນຫາ
ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນທາງທະເລຮ່ວມກັນ ຢູ່ທະເລຈີນໃຕ້ ມີ
ຄວາມຄືບໜ້າ, ກໍ່ຄວນມີການປຶກສາຫາລືກັນ ກ່ຽວກັບການຊອກຫາ
ຊ່ອງທາງ ແລະ ວິທີທາງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ລາວໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ
ຈາກການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສາກົນ. ຕໍ່
ກຳປູເຈຍ ກໍ່ຄວນໄດ້ຮັບການປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຄວນຄົ້ນຄວ້າເບິ່ງ ຄວາມອາດສາມາດໃນການ
ຊ່ວຍເຫລືອລາວ ເພື່ອຫັນປ່ຽນຈາກການມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານທີ່ຕັ້ງພູມສາດ
ມາເປັນການໄດ້ປຽບທາງດ້ານຍຸດທະສາດ ໂດຍການສົ່ງເສີມບົດບາດ
ໃຫ້ເປັນ “ຂົວຕໍ່ພາກພື້ນດິນ” (Land Bridge) ລະຫວ່າງ ອາຊີອາ ອາຄະ
ເນ, ບາງທິກອາດຜ່ານກຳປູເຈຍ, ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງຈີນ. ຢູ່ບ່ອນນີ້,
ດ້ານນຶ່ງ ຄວນສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ ລະຫວ່າງ ກຳປູ
ເຈຍ ແລະ ລາວ ອີກດ້ານນຶ່ງ ລະຫວ່າງສອງປະເທດນີ້ ກັບປະເທດສະ
ມາຊິກອາຊຽນໃນປັດຈຸບັນ, ໃນການພັດທະນາໂຄງລ່າງ ແລະ ການສ້າງ
ເຂດຈະເລີນເຕີບໂຕຢູ່ອະນຸພາກພື້ນ ແມ່ນ້ຳຂອງ.

ສະມາຊິກ ຂອງ ໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າ
ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ

1. ພະນະທ່ານ ກຽດ ຈິນ (KET CHHON)
ລັດຖະມົນຕີ ອາວຸໂສ ຮັບຜິດຊອບ ການພື້ນຟູ ແລະ ການພັດ
ທະນາ ແລະ ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງເສດຖະກິດ ແລະ
ການເງິນ, ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
2. ຕັນ ສິຣິ ດາໂຕະ ມູຊາ ບິນ ຮິຕາ
(TAN SRI DATO' MUSA BIN HITAM)
ທູດພິເສດຂອງ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,
ແລະ ອະດີດ ຮອງນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ, ມາເລເຊຍ
3. ພະນະທ່ານ ອຸງ ຮວດ (UNG HUOT)
ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຮ່ວມ
ມືສາກົນ, ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
4. ພະນະທ່ານ ໂຈເຊ ທ.ອານມິງເຕ
(H.E. JOSE T. ALMONTE)
ທີ່ປຶກສາຝ່າຍຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະທານາທິບໍດີ, ແລະ
ອຳນວຍການໃຫຍ່, ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງແຫ່ງຊາດ, ຟີລິບປິນ

5. ພະນະທ່ານ ພິງສະຫວັດ ບຸບຜາ
(PHONGSAVAT BOUPHA)
ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ,
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
6. ພະນະທ່ານ ນາງ ເຂັມແພງ ພິນເສນາ
(KHEMPHENG PHOLSENA)
ຮອງລັດຖະມົນຕີ, ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
7. ທງວຽນ ເກີ ແທກ (NGUYEN CO THACH)
ອະດີດຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ລັດຖະມົນຕີ
ວ່າການກະຊວງການຕ່າງປະເທດ,
ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ຫວຽດນາມ
8. ດຣ. ເຈຊຸສ ເອສຕານິສລາວ (Dr. JESUS ESTANISLAO)
ປະທານ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ, ແລະ
ອະດີດ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນ, ຟິລິບປິນ
9. ດຣ. ວິຣະວິງ ຣາມັງກູນ
(Dr. VIRABONGSE RAMANGKURA)
ສະມາຊິກສະພາສູງ, ແລະ ອະດີດ ລັດຖະມົນຕີ
ກະຊວງການເງິນ, ປະເທດໄທ

10. ໂຮ ກວິນ ປິນ (HO KWON PIN)
ປະທານ, ບໍລິສັດ ພະລັງງານ ສິງກະໂປ ຈຳກັດ

11. ເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ຊາບຳ ເຊຍຈຽນ
(SABAM SIAGIAN)
ທີ່ປຶກສາ, ໜັງສືພິມ ຈາກາກຕາ ໂປສທ໌, ອິນໂດເນເຊຍ

12. ໝ່ອມລາຊະວົງ ສຸຂຸມພັນ ປານິພາດ
(M.R. SUKHUMBHAND PARIBATRA)
ປະທານ, ມູນນິທິ ຊຸມພິດ ພັນທິບ, ປະເທດໄທ ແລະ
ປະທານ, ໜ່ວຍສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ກຸ່ງວັກບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ

13. ທ່ານ ຣາຊາ ເຣັດນຳ (M. RAJARETNAM)
ນັກຄົ້ນຄວ້າອາວຸໂສ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າການເມືອງ,
ມາເລເຊຍ, ແລະ ຜູ້ຈັດຕັ້ງ, ໜ່ວຍສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ກຸ່ງວັກບ
ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ

14. ນາງ ປິກ ມາຣິນາ (POK MARINA)
ຮອງລັດຖະມົນຕີ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແລະ
ການຮ່ວມມືສາກົນ, ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ

15. ດຣ. ອຸນ ພອນ ມະນີຣິດ (AUN PORN MONIROTH)
ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສເສດຖະກິດ, ກະຊວງເສດຖະກິດ ແລະ
ການເງິນ, ແລະ ທີ່ປຶກສາ ຂອງລັດຖະມົນຕີຮັບຜິດຊອບວຽກ
ງານ ພື້ນຟູ ແລະ ການພັດທະນາ, ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
16. ດຣ. ຊາຍນານ ອາຊນາມ ຢູຊອບ
(ZAINAL AZNAM YUSOF)
ຮອງຫົວໜ້າກົມ (ເສດຖະກິດ)
ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ຍຸດທະສາດ ແລະ ສາກົນ, ມາເລເຊຍ
17. ດຣ. ເດວີ ພໍຕູນາ ອານວາ (DEWI FORTUNA ANWAR)
ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສູນຄົ້ນຄວ້າ ການເມືອງ ແລະ ພາກພື້ນ
ຈາກາກຕາ, ອິນໂດເນເຊຍ
18. ດຣ. ກາໂຣລິນາ ແຮນັງເດສ (CAROLINA HERNANDEZ)
ປະທານ, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າຍຸດທະສາດ ແລະ ການພັດທະນາ
ມະນີລາ, ຟິລິບປິນ
19. ກາວ ກິມ ຮວນ (KAO KIM HOURN)
ອຳນວຍການຝ່າຍບໍລິຫານ, ສະຖາບັນເພື່ອການຮ່ວມມື ແລະ
ສັນຕິພາບ ຂອງ ກຳປູເຈຍ ແລະ ທີ່ປຶກສາຂອງ ລັດຖະມົນຕີ
ວ່າການກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ,
ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ

20. ວົງໄຊ ວິໄຊດ (VONGSEY VISSOTH)
 ຮອງຫົວໜ້າກົມ, ກົມເງິນຕາຕ່າງປະເທດ
 ກະຊວງເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນ,
 ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
21. ຮິງ ຮຸງ ຢົງ (HGN HUNG YONG)
 ນັກຄົ້ນຄວ້າອາວຸໂສ, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າມະໂຍບາຍ,
 ມາເລເຊຍ
22. ໄຊຍະການ ສີສຸວົງ (SAYAKANE SISOUVONG)
 ຮອງຫົວໜ້າກົມອາຊຽນ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ
 ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
23. ສົມຈິດ ອິນທະມິດ (SOMCHIT INTHAMITH)
 ຮອງຫົວໜ້າກົມ ຮ່ວມມືເສດຖະກິດສາກົນ, ສຳນັກງານນາຍົກ
 ລັດຖະມົນຕີ, ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
24. ດຣ. ຊຽນ ພັນສຸຣິວົງ (KHIANE PHANSOURIVONG)
 ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງການຕ່າງ
 ປະເທດ, ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

25. ຫງວຽນ ຈຸງ ທັນ (NGUYEN TRUNG THANH)
ຮອງຫົວໜ້າກົມອາຊຽນ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ
ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ຫວຽດນາມ

ສະຖາບັນທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ

ແກ່ໜ່ວຍສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ

ກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ

1. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ, ມາເລເຊຍ
2. ສູນການຂ່າວ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ, ສິງກະໂປ
3. ມູນນິທິ ຊຸມພິດ ພັນທິບ, ໄທ
4. ສະຖາບັນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສັນຕິພາບ
ຂອງກຳປູເຈຍ, ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
5. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງແຫ່ງຊາດ, ຟີລິບປິນ
6. ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ,
ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
7. ກະຊວງເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນ,
ລາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ
8. ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ສ.ປ.ປ.ລາວ

ບັນຊີຄຳຫຍໍ້

- AFTA = ASEAN Free Trade Area
ເຂດການຄ້າເສລີ ອາຊຽນ
- APEC = Asia-Pacific Economic Cooperation
ກອງປະຊຸມວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືດ້ານເສດ
ຖະກິດ ໃນອາຊີ-ປາຊີຟິກ
- SGCL = Study Group on Cambodia and Laos
ໜ່ວຍຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ
- ARF = ASEAN Regional Forum
ເວທີປຶກສາຫາລື ພາກພື້ນ ອາຊຽນ
- ASEM = Asia-Europe Meeting
ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ອາຊີ-ເອີຣົບ
- UNTAC = United Nations Transitional Authority in
Cambodia
ອຳນາດປົກຄອງຊົ່ວຄາວຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາ
ຊາດ ທີ່ ກຳປູເຈຍ

GSP = General System of Preference
ສົດຜ່ອນຜົນດ້ານການຄ້າທົ່ວໄປ

CEPT = Common Effective Preferential Tariff
ອັດຕາພາສີຜ່ອນຜົນທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຮ່ວມກັນ

General Register of the State of New York
for the year 1880

1880

County of Albany
City of Albany

1880